

Handlingsprogram 2015-2018

Økonomiplan 2015-2018

Budsjett 2015

Kommunestyrets vedtak 16.12. 2014

Innhold

SAMMENDRAG.....	3
1. UTGANGSPUNKT	4
1.1. SAMFUNNSPLAN 2014-2025	4
1.2. STATUS RAUMASAMFUNNET	4
1.3. STATUS KOMMUNALE TJENESTER	5
1.4. STATUS KOMMUNAL ØKONOMI.....	5
1.5. OPPSUMMERING	6
2. STYRINGSSYSTEMET VÅRT	7
2.1 STYRINGSDOKUMENTENE.....	7
2.2 STYRINGSPROSESSEN	7
3. HANDLINGSPROGRAM 2015-2018	8
3.1 HANDLINGSPROGRAM SAMFUNN.....	8
3.2 HANDLINGSPROGRAM OPPVEKST	10
3.3 HANDLINGSPROGRAM HELSE OG OMSORG.....	12
3.4 HANDLINGSPROGRAM ORGANISASJON	14
4. FOLKEHELSE.....	16
5. ØKONOMIPLAN 2015-2018	17
5.1 RAMMER FOR KOMMUNESEKTOREN – STATSBUDDSJETTET 2015.....	17
5.2 KONSEKVENJUSTERT ØKONOMIPLAN 2015-2018.....	17
5.3 TILTAK OG SALDERINGER ØKONOMIPLAN 2015-2018	18
5.4 INVESTERINGSPROGRAM 2015-2018 MED FINANSIERING.....	21
5.5 BUDSJETT 2015 OG ØKONOMIPLAN DRIFT 2015-2018 - HOVEDOVERSIKT	24
5.6 BUDSJETT 2015 OG ØKONOMIPLAN DRIFT 2015-2018 – TJENESTENIVÅ	24
5.7 BUDSJETT 2015 OG ØKONOMIPLAN DRIFT 2015-2018 – ENHETSNIVÅ.....	25
5.6 ENDRINGER AV AVGIFTER, GEBYRER OG BETALINGSSATSER	26
6. ENHETENES BUDSJETTRAMMER FOR 2015-18.....	27
6.1 ENHETER SENTRALADMINISTRASJONEN	27
6.2 ENHETER OPPVEKST	28
6.3 ENHETER HELSE OG OMSORG.....	32
6.4 ENHETER SAMFUNN.....	33
7. VEDLEGG OG REFERANSER.....	36

Alle endringer i i forhold til rådmannens forslag er satt inn med fet skrift i dette dokumentet

Sammendrag

Med dette framlegges rådmannens handlingsplan og økonomiplan for 2015-2018 som inkluderer bevilgningsbudsjett for 2015. I fjorårets dokument var hovedutfordringen innfasing av Samfunnsplanens handlingsprogram. Årets dokument viderefører satsingen på samfunnsutvikling, men har hovedfokus på omstilling i tjenesteproduksjonen og en robust, oppgradert bygningsmasse for denne.

Innkludert 2014 legges det opp til at Rauma kommune skal investere nærmere 700 mill. kroner i oppgradering, modernisering og utbygging av kommunal infrastruktur og formålsbygg. Den største enkeltinvesering er ny sjukeheim til ca. 300 mill. kroner sammen med ny skole i Isfjorden og oppgradering av skole og barnehager i Isfjorden, Åndalsnes og Måndalen. Videre store investeringer i sentrumsutvikling, boligområder, næringsområder og den nye bydelen Troa/Stokkekaia.

Investeringene er begrunnet i ønsket om å lage en attraktiv kommune med et moderne kommunalt tjenestetilbud som gjør at Samfunnsplanens målsettinger om vekst og utvikling realiseres. Noen av investeringene er også begrunnet i ønsket om å lage en robust og effektiv tjenestestruktur med drift i større og dermed færre enheter. Uavhengig av utfall av kommunereformen er det viktig at Rauma tenker langsiktig og bygger et robust samfunn med tilhørende kommunalt tjenestetilbud som står seg uavhengig av om Rauma som kommune fortsetter videre på egenhånd eller blir en del av en større, sammenslått kommune.

Rauma har muligheter til å løfte disse investeringene fordi kommunen i utgangspunkt har lav lånegjeld. Det er klart at de lave lånerentene for tiden gjør det enklere å finne plass for de økte finanskostnadene. Men samtidig har det blitt nødvendig å forlenge avdragstida for kommunens lån for å klare å løfte investeringene noe som betyr at lånegjelda vil øke både absolutt og relativt i åra framover.

På samme tid krever de nye investeringene – som vil føre til økte finansutgifter – at driften hele tiden optimaliseres i forhold til struktur og kostnadseffektivitet. Det kommer snart også endringer i inntektssystemet til kommunene som gjør at kommunene igjen vil få en andel av selskapsskatten. Derfor blir det enda viktigere å bidra i utviklingen av et lønnsomt næringsliv som drar enda flere innbyggere til kommunen som igjen kan bidra til fellesutgiftene.

Rauma kommune er inne i en stor endringsprosess når det gjelder helse og omsorg. Både omstillingsnotatet for sektoren som ble laget i 2013 og konseptstudien for ny sjukeheim laget i samarbeid med SINTEF viser at vi har vesentlig hull i omsorgstrappa. Økt satsing i hele omsorgstrappa er eneste måten Rauma kan sikre et tilfredstillende helse og omsorgstilbud for alle grupper i befolkningen. Både gjennom organisasjonsendringer, de operative målene som er satt for området og bevilgningene i budsjettet er det lagt til rette for at omstillingen nå starter for fullt.

Innenfor oppvekstområdet forsterkes eksisterende utviklingsarbeid knyttet til godt læringsutbytte for alle og tidlig innsats for barn og unge. En særlig utfordring er kostnadsnivået i grunnskolen som ligger betydelig over hva elevtallet skulle tilsi. Det blir krevende å kombinere ressurskutt i skolen med fortsatt høye ambisjoner for læringsutbytte, tilplassa opplæring samt trivsel og motivasjon både for stor og liten.

1. Utgangspunkt

1.1. Samfunnsplan 2014-2025

Kommunestyret vedtok Samfunnsplan 2014-2025 i desembermøtet 2013. Samfunnsplanen gir overordna retning for utvikling av Raumasamfunnet for de neste 10 år:

Visjon og verdier

Mål og strategier

1.2 Status Raumasamfunnet

Samfunnsplanen la grunnlaget for en omforent utvikling av Raumasamfunnet. Fire av strategien blir fulgt opp gjennom samarbeidet som kommunen har med næringslivet gjennom Nordveggen AS:

- Regionforstørring
- Tilflytting
- Næringsvekst
- Reiseliv

Rauma kommune har for 2014 inngått samarbeidsavtale med Nordveggen som konkretiserer mål og tiltak i forhold til disse innsatsområdene. Rauma kommune overfører i 2014 3,5 mill. kroner til Nordveggen for å arbeide med disse områdene. Forutsetningene for øverføringene er at kommunens økonomiske bidrag dobles gjennom andre supplerende finansieringskilder.

For samfunnsutviklingen i 2014 har det vært satt 4 konkrete mål:

- Befolkningsvekst
- Næringsvekst
- Regionvekst
- Boligvekst

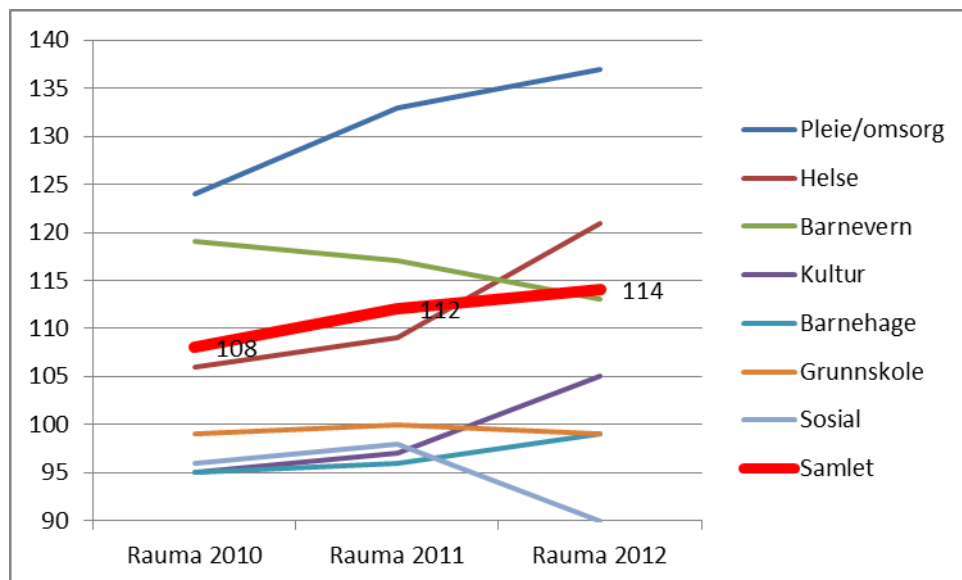
Måloppnåelse pr. oktober 2014 er:

Mål	Indikator	Status 2013	Ambisjon 2014	Resultat okt. 2014
Befolkningsvekst	Antall innbyggere	7428	7453	7474
Næringsvekst	Antall arbeidsplasser i Rauma	3560	3560	3560
Regionforstørring	Antall utpendler fra Rauma til resten av fylket	438	450	479
Boligvekst	Antall igangsatte boliger	67	20	22

På alle målområder går samfunnsutviklinga på disse nøkkelområder etter planen – og vel så det!

1.3 Status kommunale tjenester

Det er ikke enkelt å si noe overordna og samtidig oversiktlig om kommunens tjenestetilbud. I dette dokumentet vil en fortsatt benytte produksjonsindeksene laget at Kommunaldepartementets tekniske beregningsutvalg. Indeksene sier noe om relativ omfang av tjenesteproduksjonen i den enkelte kommune i forhold til størrelsen i målgruppen for tjenestene. For Rauma kan dette også si noe om samla effektivitet fordi kommunen har en korrigert inntektsnivå på rundt 100 %. Utgiftsbehovet ligger stabilt på 108 % i forhold til andre kommuner.

Figur 1: Grafens viser utvikling i kommunens produksjonsindekser fra 2010 til 2012. Kilde: KRD – Teknisk beregningsutvalg.

De ulike grafene viser utvikling i produksjonsindeksen for de ulike tjenestene de tre siste år det finnes tall for. Samlet viser tjenesteproduksjonen en relativ vekst på 6 prosentenheter de siste 3 år. Produksjonen er stabil eller voksende for de fleste området med unntak av barnevern og sosialtjenesten. Samlet sett er dette indikasjon på at *Raumas innbyggere har et allment godt tjenestetilbud og at det faktisk stadig blir bedre!*

1.4 Status kommunal økonomi

Rauma er en ganske gjennomsnittlig kommune kommunaløkonomisk. Behovskorrigerte inntekter er 100 % og kommunestørrelsen er noe større enn gjennomsnittet. Behovet for tjenester og kostnadene til tjenestene er større (108 %) enn gjennomsnittet på grunn av mange eldre, mange enslige og geografi og distriktsbeliggenhet.

I % av brutto driftsinntekter	Rauma 2013	Fylket 2013	Landet 2013
Brutto driftsresultat	0,4	2,4	2,1
Netto finanstransaksjoner	3,1	4,6	3,6
Netto driftsresultat	0,2	2,1	2,7
Brutto investeringsutgifter	7,4	14,1	12,7
Netto lånegjeld	49,8	91,1	75,9
Disposisjonsfond	1,6	3,8	6,0
Ubundne investeringsfond	3,2	7,2	6,3

Tabell 1: Tabellen viser kommunaløkonomiske nøkkeltall 2013 for Rauma sammenlignet med gjennomsnittet for Møre og Romsdal og landet. Kilde: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Nøkkeltallene for kommuneøkonomien i Rauma – sammenlignet med fylket og landet viser:

- Rauma bruker pengene til siste krone i sine budsjetter. Både for 2012 og tidligere år utmerker Rauma seg med svært lave driftsresultat – både brutto og netto.

- På grunn av liten lånegjeld og betydelig finansinntekter, har Rauma relativt små netto finansutgifter. Små finansutgifter gjør at en enda større del av de kommunale inntektene kan brukes til drift og tjenesteyting
- De tre siste åra har Rauma holdt et lavt investeringsnivå
- Netto lånegjeld i Rauma er i tråd med fylkesmannens anbefaling, men er vesentlig lavere enn gjennomsnittlig lånegjeld for kommunene i fylket
- Kommunens reserver er små. Det gjelder både disposisjonsfond og ubundne investeringsfond. Begge er langt under halvparten av relativ størrelse for andre kommuner

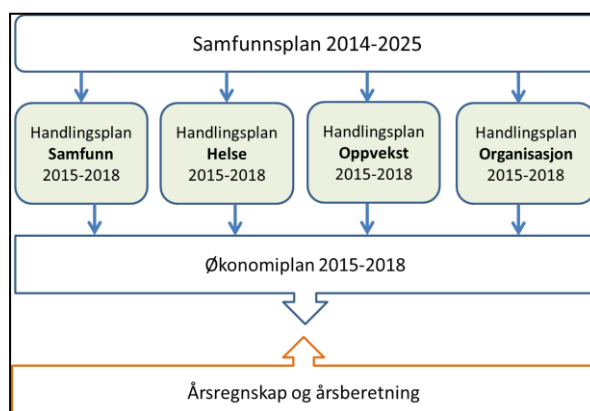
Den viktigste konklusjonen fra den kommunaløkonomiske analysen er at Rauma har en svært omfattende drift i forhold til tilgjengelige ressurser med små reserver for å møte uforutsette hendelser. Låne- og finanskostnadene er lave uten at dette utgangspunktet er brukt til å bygge opp reserver i virksomheten – enhver kroner spart på finansområdet er brukt i driften. Viktigste endring fra 2013 til 2014 er at større del av driftsmidlene og investeringsmidlene brukes til samfunnsutvikling, og ikke bare tjenesteproduksjon.

1.5 Oppsummering

- *Raumasamfunnet har en tydelig strategi framover mot vekst og utvikling – beskrevet i Samfunnsplan 2014-2025 og godt forankret i kommune, næringsliv og befolkning*
- *Raumasamfunnet har hittil i 2014 god resultatoppnåelse på alle målintikatorer for samfunnsutviklingen – befolkningsvekst, næringsvekst, regionforstørring og boligbygging*
- *Rauma kommunen har en tjenesteproduksjon på nøkkelområder som er 14 prosent høyere enn sammenlignbare kommuner. Dette gir indikasjoner om at kommunens innbyggere og brukere får tilstrekkelige tjenester*
- *Kommunens innbyggere har et tjenestebehov som er 8 prosent høyere enn øvrige kommuner. Kommunens inntekter er 100 % i forhold til korrigert utgiftsbehov*
- *Rauma har lav relativ gjeld og følgelig lave netto finansutgifter.*
- *Alle pengene blir likevel brukt hvert år i den kommunale drifta noe som gjør at kommunen har svært lavt driftsresultat og nesten ingen buffere/fond*

2. Styringsystemet vårt

2.1 Styringsdokumentene

Figur 2: Figuren illustrerer Raumas sentrale styringsdokumenter

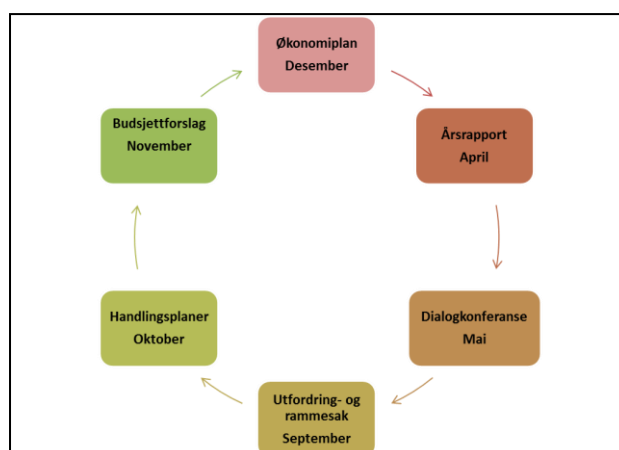
Rauma kommunens overordnede styringsdokument er samfunnsplanen som kom på plass i 2013. I år bygges styringsystemet ut med egne 4-årige handlingsplaner for virksomhetsområdene:

- Samfunn
- Helse
- Oppvekst

Organisasjon (en egen handlingsplan for hvordan kommunens organisasjon skal utvikles)

Formålet med handlingsplanene er å kunne gjøre løpende vurderinger og føre kontinuerlige drøftinger om utfordringsbilde, strategier og hovedgrep innenfor hvert av disse områdene. Konklusjonene her får deretter konsekvenser for ressursbruken som fastsettes i økonomiplanen

2.2 Styringsprosessen

Figur 3: Figuren illustrer hovedelementene i årlig overordna styringsprosess

Overordna styringsprosess har hovedfokus på regnskap/rapportering/læring i vårhalvåret og strategier/budsjett/planer på høsten. Høsten 2014 er prosessen utvidet med Utfordrings- og rammesak til kommunestyret i desembermøtet og ytterligere dialoger om budsjettet i kommunestyrets møter utover høsten fram mot endelig vedtak i desembermøtet.

3. Handlingsprogram 2015-2018

3.1 Handlingsprogram samfunn

Status måloppnåelse 2014 <ul style="list-style-type: none"> Befolkningsvekst Næringsvekst Regionforstørring Boligvekst 	#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018
	1	Kommunedelplan Isfjorden	X			
	2	Reguleringsplan Troa	X			
	3	Andre reguleringsplaner	X	X	X	X
	4	Kulturplan	X			
	5.	Planstrategi		X		
Nye utfordringer <ul style="list-style-type: none"> Arbeidsplassutviklingen Reiseliv og handel Regionforstørring - kommunereformen 	#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018
	1	Omlegging boligforvaltning	X			
	2	Ny renovasjonsordning	X			
	3	Mottak flyktninger		X	X	X
	4	Evaluering samarbeid Nordveggen 2014-2017			X	
Målbilde 2015-2018 <ul style="list-style-type: none"> Befolkningsvekst <ul style="list-style-type: none"> Antall innbyggere Næringsvekst <ul style="list-style-type: none"> Antall arbeidsplasser Regionforstørring <ul style="list-style-type: none"> Antall pendlere til fylket Boligvekst <ul style="list-style-type: none"> Antall nye boliger 	#	Investeringer	2015	2016	2017	2018
	1	Sentrumsutvikling	X	X	X	X
	2	Bygdeutvikling	X	X	X	X
	3	Boligområder	X	X	X	X
	4	Næringsområder	X	X	X	X
	5.	Gang-/sykkelveger	X	X	X	X

Status og utfordringer

Handlingsprogrammet for samfunnsutviklingen er godt forankra i samfunnsplanen og i hovedsak en videreføring fra inneværende år 2014.

To nye problemstillinger er kommet til: Sommeren 2014 kom en ny handelsanalyse for Møre og Romsdal med data for alle kommuner. For Rauma viser den et betydelig utviklingspotensiale – inntil 100 mill. kroner i meromsætning tilsvarende 6000 m² nytt handelsareal (innenfor plasskrevende varer). Videre har regjeringens Kommunereform satt ny fart i diskusjonen om regionaliseringen og en kommunestruktur som i større grad reflekterer de funksjonelle bo-, arbeids- og serviceregionen. Rauma kommune deltar nå i et felles utredningssamarbeid i ROR som våren 2015 skal presentere modeller for ny kommunestruktur i Romsdal med sikte på gjennomføring fra 1.1.2020. Følgende foreslås:

- Avdekte muligheter for økt utvikling i handelen inntas i kommunen bestilling mot Nordveggen for 2015 og etterfølgende år
- Pågående utredning om framtidig kommunestruktur krever ingen bestemte tiltak i denne 2015-versjonen av handlingsprogrammet. Felles utredning med etterfølgende beslutningsprosess som senest skal konkludere våren 2016, avventes

Operative mål 2015-2018

Målområde	Indikator	Status 2014	Mål 2015	Mål 2018
Befolkningsvekst	Antall innbyggere	7474 *)	7500	7600
Næringsvekst	Antall arbeidsplasser	3560	3575	3620
Region-forstørring	Antall pendler i fylket	479	465	525
Boligvekst	Antall igangsatte nye boliger	22	20	20

*) Pr. 1.7.2014

Planoppgaver

- Viktigste planoppgave er kommunedelplan for Isfjorden for å tilrettelegge for økt boligbygging og vekst i denne kommunedelen. Med mindre uforutsette vansker oppstår, bør planen kunne vedtas før sommeren 2015
- En annen viktig planoppgave er reguleringsplanen utover Strandvegen og Troaområdet. Den skal også innehold tomt for ny sjukeheim. Planarbeidet er komplisert, men forventes ferdigstilt i 2015
- Prioritering av øvrige reguleringsplaner i 2015 vil bli forelagt formannskapet i egen sak
- Kommunestyret forventes i novembermøtet 2014 å vedta planprogram for ny Kulturplan som ferdigstilles i løpet av 2015
- I forbindelse med nytt kommunestyre fra høsten 2015, skal det utarbeides Planstrategi etter plan- og bygningslovens § 10-1 i løpet av første året i valgperioden

Utviklingsoppgaver

- Kommunestyret har vedatt overføring av kommunens boliger til Rauma Boliger AS. Etablering og bemanning av selskapet har tatt lengre tid enn forutsatt, men vil skje i 2015.
- Det er behov for å evaluere og videreutvikle kommunens renovasjonsordning. Det gjelder spørsmål som metode for innsamling, ambisjoner for sortering og gjenvinning, hytterrenovasjon og interkommunalt samarbeid. Arbeidet forutsettes gjort i løpet av 2015
- Kommunestyret har vedtatt at Rauma skal starte bosetting av flyktninger fra 1.1.2016. I forkant skal det bygges nye utleieboliger. Samlet vil dette være en betydelig ny oppgave som skal planlegges og gjennomføres – og som berører flere kommunale enheter og hele lokalsamfunnet
- Kommunen har inngått en 4-årig samarbeidsavtale med Nordveggen AS om gjennomføring av Samfunnsplanen. Avtalen videreføres i perioden på samme nivå med 3,5 mill. årlig. Samarbeidet skal evalueres i løpet av 2017
- Bygdeutviklingsmidlene videreføres med 1,5 mill. årlig og finansieres over drifta
- Av andre oppgaver som skal gjennomføres i 2015, kan nevnes:
 - Utarbeide plan/standard for bydrift for å sørge for at oppgradering av byen blir fulgt opp med tilfredstillende drift og vedlikehold av de nye anleggene
 - Etablere jobbsentral for å kunne gi et bedre tilbud til ungdom om aktivisering og jobbtrening

Investeringer

- Etter intensiv planlegging og prosjektering i 2015, kommer nå investeringsprosjektene for gjennomføring av reguleringsplan Åndalsnes sentrum i løpende rekkefølge. Rådhusplass, bypark og gater som skal tas i 2015, er beregnet til 18 mill. kroner. Senere i 2015/2016 kommer ytterligere gater samt ny bussholdeplass og parkområdet rundt Tindesenteret
- Tilsvarende beløp til sentrumsutbygging avsettes for resten av perioden. Det legges til grunn at utbygging innenfor reguleringsplan Troa også inngår i sentrumsutbyggingen når denne planen er vedtatt.
- Det skal investeres tungt i Troa-området. Reguleringsplan med grunnundersøkelser er under gjennomføring. Det avsettes midler for erverv av grunn Stokkekaia (tidligere har kommunen sikret seg eiendomsrett til bygningene samt festeavtale). Det bør avsettes midler for å starte opparbeidelse av området
- Det avsettes midler for utbygging av boligfelt Skottemarka og Åfarnes 2 tidlig i perioden – begge prosjektene med fysisk oppstart i løpet av 2015
- Det er behov utskifting av eksisterende gatelys til LED-lys i løpet av 2015-16
- Arbeidet med oppgradering av kommunal veg, og fornyelse/utvidelse av vann og avløpsnett videreføres på om lag samme nivå som tidligere år
- Det bør avsettes midler til utbygging av gang- og sykkelvegnettet. Det vises her til samarbeid med Vegvesen og fylkeskommunen om utarbeidelse av felles hovedplan for gang- og sykkelvegen for Åndalsnes og Isfjorden, og **i tillegg vises det til f.sak 112/13 Trafikksikkerhetsplan. (Pkt. 11D i budsjettvedtaket)**
- Rauma kommune er med på en større spleiselag til nybygg på Romsdalsmuseet på samlet rundt 5,5 mill. kroner med utbetalinger i årene 2014-2016
- **Før IKT utstyr skiftes og de anskaffes nye, stasjonære Pcer og nettbrett til alle i grunnskolen i Rauma, skal det utarbeides en plan for IKT satsingen i grunnskolen, som fremlegges til politisk behandling. Planen skal også inneholde finansiering. (Pkt. 11A i budsjettvedtaket)**

3.2 Handlingsprogram oppvekst

Status måloppnåelse 2014 <ul style="list-style-type: none"> Tilpassa opplæring Læringsutbytte Tidlig innsats Barnehagegaranti Kompetanse 	#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018
	1	Delta i strategisk kompetanseplan	X			
	2	Forprosjekt Måndalen oppvekst		X		
	3	Forprosjekt Barnehage Isfjorden		X		
Nye utfordringer <ul style="list-style-type: none"> Læringsutbytte – tidlig innsats Ressursbruk Oppvekstsentermodellen 	#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018
	1	Ungdomstrinn satsinga	X	X		
	2	Utvikle oppvekstsentermodellen	X	X		
	3	Kvalitetsutvikling	X	X	X	X
	4	Helhetlig barn/unge-tjenester – tidlig innsats	X	X		
Målbilde 2015-2018 <ul style="list-style-type: none"> Tilpassa opplæring <ul style="list-style-type: none"> Elever uten enkeltvedtak Læringsutbytte <ul style="list-style-type: none"> Nasjonale prøver 8. trinn Tidlig innsats <ul style="list-style-type: none"> Elever over kritisk grense 2. trinn Oppvekstsentermodellen <ul style="list-style-type: none"> Årlig aktørundersøkelse 	#	Investeringer	2015	2016	2017	2018
	1	Isfjorden skole	X			
	2	Myra barnehage	X			
	3	Måndalen oppvekst			X	
	4	Barnehage Isfjorden			X	

Status og utfordringer

Tilstandsrapporten for grunnskolen 2013 peker særlig på følgende utfordringer:

- Stort ressursbruk
- Manglende tilpassa opplæring
- Ujevnt læringsutbytte
- Svak fullføring i videregående skole

Rauma kommune har – trolig som den eneste i landet – full barnehagedekning med kontinuerlig opptak året rundt. Denne ambisjonen videreføres i planperioden.

I 2014 er det gjennomført en organisasjonendring der alle støttetjenester for barn/unge – PPT, helsestasjon, barnevern og psykososial bistand er samlet i en enhet Barn og unge. Ambisjonen er at disse tjenestene skal opptre mer samla og kunne trø til tidligere med forebyggende og behandlende tiltak der barn og unge befinner seg – i barnehage og skole. Skolen står foran et generasjonsskifte når det gjelder lærere og i barnehagen mangler et 10-talls barnehagelærer. Å sikre kompetanse og rekruttering er et annet utfordringsområde.

Operative mål 2015-2018

Målområde	Indikator	Status 2014	Mål 2015	Mål 2018
Tilpassa opplæring	Andel elever uten enkeltvedtak	93 %	93 %	93 %
Læringsutbytte	Nasjonale prøver 8. trinn			
	• Lesing	3,2	3,2	3,3
	• Regning	3,2	3,2	3,3
	• Engelsk	3,0	3,1	3,3
	Grunnskolepoeng	40,8	41+	41+
Tidlig innsats	Elever over kritisk grense 2. trinn	84 %	90 %	90 %

	• Lesing			
Oppvekstsenter-modell	Aktørindeks 1-10		0-punkt måling	

Planoppgaver

- Det foregår kontinuerlig ulike typer planarbeid i skolen innenfor felles læreplanverk, felles rammeplan for barnehagene osv. Dette er mer operative planer som ikke omtales her
- Det viktigste planarbeidet som skal skje i 2015 er arbeidet med felles strategisk kompetanseplan for Rauma kommune som organisasjon. Her skal en se behovet for rekruttering og kompetanseutvikling i et langsiktig perspektiv. Oppvekstsektoren vil være en viktig deltaker i dette arbeidet
- I 2017 er det lagt opp til oppgradering av barnehagen i Isfjorden og Måndalen oppvekstsenter. I forkant må det gjennomføres gode forprosjekt som avklarer hva slags behov den fysiske oppgraderinga av lokalene skal være med å legge til rette for.

Utviklingsoppgaver

- Rauma skal inn i statens Ungdomstrinnsatsing fra høsten 2015. Dette er et statlig initiert og finansiert utviklingsprogram som går over 3 semestrer og skal gi forbedrede resultater i grunnskolen
- En annen utviklingsoppgave er å få bedre effekt av oppvekstsentermodellen. Ideen bak modellen var å se unger, foreldre, personale, bygg og ressurser i en helhetlig sammenheng ved hvert enkelt oppvekstsenter. En ser at fortsatt gjør tradisjon og organisering at en tenker for mye barnehage, SFO og skole hver for seg. Et første grep som er gjort her er at kommunestyret har vedtatt at alle oppvekstsenter bare skal ha ett samarbeidsutvalg hvor både barnehage, skole og SFO møtes
- Med kvalitetsutvikling menes et kontinuerlig arbeid for å sikre både stukturkvalitet (rammer) prosesskvalitet (hvordan vi gjør ting) og resultat-kvalitet (at det vi gjør virker i forhold til brukeren). Dette arbeidet vil foregå på alle nivå – kommune, oppvekssenter, skole, SFO og barnehage, personalgruppe, ledelse og individnivå
- En sentral utviklingsoppgave er å få til et mer helhetlig tilbud rundt unger som sliter – og at hjelpa kan settes inn på et tidlig tidspunkt i barnehagen og skolen. Viktig at tiltakene også kan være forebyggende og at det kan settes inn sam lavterskeltilbud uten byråkratiske vurderinger og vedtak
- Det gjenstår å sikre nødvendige fagtenester innenfor logopedi og psykologi

Investeringer

- En er i gang med to investeringsprosjekter – Ny skole i Isfjorden og utvidelse av Myra barnehage. Begge prosjektene ferdigstilles i løpet av 2015
- De neste prosjektene som står for tur er opprusting av barnehagen Isfjorden og Måndalen oppvekstsenter. Begge prosjektene er tenkt fysisk gjennomført i 2017 og er innarbeidet i investeringsprogrammet. I Opprusting av Måndalen oppvekstsenter bør legge til grunn at hele tilbudet innenfor oppvekstområdet på sørsida skal samles ved dette anlegget.

3.3 Handlingsprogram helse og omsorg

Status måloppnåelse 2014 <ul style="list-style-type: none"> • Omstilling til mer hjemmebasert • Forebyggende tiltak • Forsvarlig helsehjelp • Kompetent personale 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Planoppgaver</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Forprosjekt ny sjukeheim</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Plan for omsorgsboliger</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Delta i strategisk kompetanseplan</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018	1	Forprosjekt ny sjukeheim	x				2	Plan for omsorgsboliger	x				3	Delta i strategisk kompetanseplan	x															
#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018																																
1	Forprosjekt ny sjukeheim	x																																			
2	Plan for omsorgsboliger	x																																			
3	Delta i strategisk kompetanseplan	x																																			
Nye utfordringer <ul style="list-style-type: none"> • Riktig tjenestefordeling i omsorgstrappa • Helhetlige tjenestetilbud/pasientforløp • Forebygging 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Utviklingsoppgaver</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Tjeneste- og organisasjonsutvikling mot ny sjukeheim</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Teknologi i tjenestene</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Hverdagsrehabilitering</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Helhetlige pasientforløp</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Legetjenesten inn i framtid</td> <td>x</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018	1	Tjeneste- og organisasjonsutvikling mot ny sjukeheim	x	x	x		2	Teknologi i tjenestene	x	x	x	x	3	Hverdagsrehabilitering	x	x	x	x	4	Helhetlige pasientforløp	x	x	x	x	5	Legetjenesten inn i framtid	x	x		
#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018																																
1	Tjeneste- og organisasjonsutvikling mot ny sjukeheim	x	x	x																																	
2	Teknologi i tjenestene	x	x	x	x																																
3	Hverdagsrehabilitering	x	x	x	x																																
4	Helhetlige pasientforløp	x	x	x	x																																
5	Legetjenesten inn i framtid	x	x																																		
Målbilde 2015-2018 <ul style="list-style-type: none"> • Optimal tjenestetrapp <ul style="list-style-type: none"> • Dagaktivitetstilbud demente • Andel som mottar tjenester på ulike nivåer • Helhetlige pasientforløp <ul style="list-style-type: none"> • Ta i bruk system • Forebygging <ul style="list-style-type: none"> • Brukere med frisklivresept • Forebyggende heimebesøk til eldre over 80 år 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Investeringer</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Ny sjukeheim</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Omsorgsboliger</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Teknologi i tjenestene</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> </tbody> </table>	#	Investeringer	2015	2016	2017	2018	1	Ny sjukeheim	x	x	x		2	Omsorgsboliger	x	x	x	x	3	Teknologi i tjenestene	x	x	x	x												
#	Investeringer	2015	2016	2017	2018																																
1	Ny sjukeheim	x	x	x																																	
2	Omsorgsboliger	x	x	x	x																																
3	Teknologi i tjenestene	x	x	x	x																																

Status og utfordringer

Helse og omsorg er under store omstillinger – fra institusjon til mer hjemmebaserte tjenester, fra behandling til mer forebygging. Status for måloppnåelsen i 2014 viser at en er underveis, men forsinka. Utfordringene framover er optimalisering av tjenestetilbudet i omsorgstrappa, helhetlige tjenestetilbud og gode pasientforløp på tvers av nivåer og funksjoner samt mer satsing på konkret forebygging og folkehelse. Sentralt i dette står arbeidet med ny sjukeheim og etablering av hjemmebasert omsorg som en enhet som samler kompetansen på tvers av geografi og fagtenester.

Operative mål 2015-2018

Målområde	Indikator	Status 2014	Mål 2015	Mål 2018
Optimal tjenestetrapp	-Antall dagaktivitets plasser demente	0	6	12
	-Andel hjemmeboende tjenestemottakere med høy timesats	3 %	5 %	7 %
	-Andel innbyggere 80+ på sjukeheim	20 %	18 %	15 %
Forebygging	-Antall nye brukere med frisklivresept	60	60	80
	-Andel innbyggere 80+ uten tjenester med forebyggende heimebesøk	0	50 %	75 %
Helhetlige pasientforløp	Innføre system for helhetlig pasientforløp	0	Alle med førstegangs vedtak	Alle med vedtak om endret omsorgsnivå

Planoppgaver helse og omsorg

Den største planoppgaven er ny sjukeheim. Konseptstudien fra SINTEF vil foreligge 15. november og skal til kommunestyret for behandling parallelt med dette dokumentet. Konseptstudiet vil skissere en framtidig behov for omsorgsboliger og institusjonsplasser for Rauma fram til 2030. I tilknytning til konseptrapporten for institusjonsområdet, vil det bli laget en egen plan for hvordan behovet for omsorgsboliger – med og uten fast personale – skal dekkes i samme periode.

På lik linje som for oppvekstområdet, vil også helse og omsorg delta i arbeidet med å lage den felles strategiske kompetanseplanen for hele kommuneorganisasjonen.

Utviklingsoppgaver

Parallelt med at det planlegges ny sjukeheim, skal det arbeides med utvikling av innholdet i tjenestene ved sjukeheimen. Det vil skje en dreining av tjenestene fra langtidsplasser til mer bruk av korttidsplasser for øyeblikkelig hjelp, observasjon, rehabilitering, intermedieære funksjoner og avlastning. Høsten 2014 gjøres en konkret vurdering om LEAN skal tas i bruk som metode for kvalitetssikring og utvikling av tjenestene i helse og omsorg.

Fra 1. januar 2015 tas mobile enheter i bruk i hjemmebaserte tjenester for deling og oppdatering av informasjon om arbeidslistene og pasientinformasjon. Kommunens trykksalarmer er basert på en teknologi (analog) som er under utfasing. Det må derfor anskaffes helt nye trykksalarmer og en tar sikte på at samme teknologi kan brukes både i den hjemmebaserte omsorga og ved sjukeheimen.

Hverdagsrehabilitering er en forutsetning for at innbyggere med skade eller sjukdom kan bo lengre hjemme. Dette utviklingsarbeidet henger også nært sammen med mer helhelte tjenester og pasientforløp. Et system for helhelte pasientforløp er utviklet i samarbeid mellom Surndal og Trondheim kommuner, det er forskningsbasert og kan vise til gode resultater. Det vises her til konkrete målsettinger for dette utviklingsarbeidet i planperioden.

Høsten 2014 gjennomføres også en utredning om produksjon og distribusjon av mat til hjemmeboende og institusjon. Denne utredningen kommer også som egen sak til kommunestyret, parallelt med budsjettsaken. Det er så langt ikke lagt inn bygging av nytt storkjøkken i sjukeheim.

Det siste utviklingsområde innenfor helse, gjelder legetjenesten. Rauma har utfordringer og store kostnader med å drifte sin egen legevakt – denne problemstillingen må det sees på. Videre ønsker kommunen å reforhandle avtalene med sine fastleger med to målsettinger: Bringe kostnadene til fastlegetjenestene i samsvar med statstilskuddet og få færre leger i større stillingsandeler til å ivareta funksjonen som sjukeheimslege og forebyggende tjenester for barn/unge. Integrasjon av psykisk helse/psykolog og rusbehandling i det kurative primærhelsetilbudet er også en oppgave.

Investeringer

Den store investeringen innenfor helse og omsorg i perioden, er ny sjukeheim. I denne fase ligger det 300 mill. kroner inne i investeringsprogrammet. Saken som skal følge konseptstudien til kommunestyret, vil inneholde mer presise tall med forslag til finansiering.

Så langt ser det ikke ut til at det blir behov for den store utbyggingen av nye omsorgsboliger. Ved at Åndalsnes sjukeheim frigjøres vil en få tilført inntil 30 nye omsorgsboliger der. Videre skal Voll bygges om etter at den nye sjukeheimen er ferdigstilt. Uansett behov er det Rauma Boliger AS som skal forestå bygging, vedlikehold og drift av omsorgsboligene. Boligene leies ut til sjølkost dvs. at antall omsorgsboliger har liten innvirkning på kommunebudsjettet så lenge kommunen ikke «bestiller» flere boliger hos Rauma Boliger enn hva som er behovet.

Det siste investeringsbehovet i denne sektoren er teknologi – både for bruk av de som jobber i tjenestene, men i hovedsak velferdsteknologi som skal installeres hos brukerne og trygge brukernes hverdag. Foreløpig er det avsatt 0,5 mill. årlig, men her kan behovet og mulighetene fort vise seg å kreve større satsing.

3.4 Handlingsprogram organisasjon

Status måloppnåelse 2014 <ul style="list-style-type: none"> • 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Planoppgaver</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Kommunikasjonsstrategi</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Strategisk kompetanseplan</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Plan for brukerdiallog</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018	1	Kommunikasjonsstrategi	X				2	Strategisk kompetanseplan	X				3	Plan for brukerdiallog	X															
#	Planoppgaver	2015	2016	2017	2018																																
1	Kommunikasjonsstrategi	X																																			
2	Strategisk kompetanseplan	X																																			
3	Plan for brukerdiallog	X																																			
Nye utfordringer <ul style="list-style-type: none"> • Innovasjon • Medarbeidermotivasjon • Kompetanse og rekruttering • Brukerdiallog 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Utviklingsoppgaver</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Medarbeiderundersøkelse</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Brukerundersøkelser</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Lederutvikling</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>HMS/Internkontroll</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>IA og sykefravær</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018	1	Medarbeiderundersøkelse		X		X	2	Brukerundersøkelser		X		X	2	Lederutvikling	X	X	X	X	3	HMS/Internkontroll	X	X	X	X	4	IA og sykefravær	X	X	X	X
#	Utviklingsoppgaver	2015	2016	2017	2018																																
1	Medarbeiderundersøkelse		X		X																																
2	Brukerundersøkelser		X		X																																
2	Lederutvikling	X	X	X	X																																
3	HMS/Internkontroll	X	X	X	X																																
4	IA og sykefravær	X	X	X	X																																
Målbilde 2015-2018 <ul style="list-style-type: none"> • Innovasjon <ul style="list-style-type: none"> • Minst et årlig FOU prosjekt • Ledelse og organisasjon <ul style="list-style-type: none"> • Ledelse – 0-punkt måling 2016 • Ansatte - 0-punkt måling 2016 • Kompetanse <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanse - 0-punkt måling 2016 • Brukeropplevelse <ul style="list-style-type: none"> • Indikatorer fastsettes i plan for brukerdiallog - 0-punkt måling 2016 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Investeringer</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Digitalisering</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> </tbody> </table>	#	Investeringer	2015	2016	2017	2018	1	Digitalisering	x	x	x	x																								
#	Investeringer	2015	2016	2017	2018																																
1	Digitalisering	x	x	x	x																																

Status og utfordringer

Så langt har en bare hatt handlingsprogram for de utadretta virksomhetsområdene samfunn, oppvekst og helse/omsorg. I dette plandokumentet er den kommunale organisasjon tatt med som eget område. Begunnelsen ligger i at det ikke er bare budsjettene/pengene, men i like stor grad den kommunale organisasjonen som avgjør i hvor stor grad en når målene, hvor effektive vi er og hvor gode tjenesene oppleves hos brukerne. Dette illustreres i figuren nedenfor som er en måte å framstille den kommunale verdikjeden på:

I stor grad mangler vi også kunnskap om situasjonen i egen organisasjon på flere områder. Det eneste vi har data om, og som rapporteres til kommunestyret, er sykefraværet. Men vi har få data om hvordan ansatte trives, hvordan ledelse fungerer og hvordan brukerne er fornøyde med de kommunale tjenestene. Vi mangler også en helhetlig oversikt over kompetanse- og alderssammensetning i organisasjon – og en strategi for hvordan kompetanse- og rekrutteringsutfordringen skal møtes.

Operative mål 2015-2018

Målområde	Indikator	Status 2014	Mål 2015	Mål 2018
Innovasjon	Antall FoU-prosjekter	0	1	1
Ledelse	Indeks ledelse	0-punkt måling 2016		
Ansatte	Indeks ansatte	0-punkt måling 2016		
Kompetanse	Indeks kompetanse	0-punkt måling 2016		
Brukeropplevelse	Indeks brukere	0-punkt måling 2016		

Planoppgaver

Rauma kommune fikk sin første kommunikasjonsrådgiver i 2014. Det arbeides nå med en kommunikasjonsstrategi som skal avklare kommunens innsats og valg på dette området – både mot ansatte, brukere, innbyggere, folkevalgte og storsamfunnet.

Som det er redegjort for tidligere under områdene oppvekst og helse/omsorg, skal det i 2015 lages en strategisk kompetanseplan for hele kommuneorganisasjonen. Planen skal gi svar på hva slags kompetanse organisasjonen totalt trenger framover – og hvilke strategier en skal velge for å sikre riktig kompetanse. Uten å vente på denne planen, utredes det nå et tilbud til ansatte i barnehagesektoren om videreutdanning til barnehagelærer med kommunal støtte for iverksetting fra høsten 2015 – dette for å bøte på den store mangelen en har på formelt kvalifiserte ledere i barnehagene.

Et siste område en tar tak i er hvordan Rauma kommune på en systematisk måte skal få tilbakemeldinger fra sine brukere. Her har en i dag bare sporadiske undersøkelser eller undersøkelser med liten validitet. Det er mange måter å gjøre dette på – en liten utredning som vil bli forelagt kommunestyret skal bidra til at vi gjør noen valg og kommer i gang.

Utviklingsoppgaver

I 2016 skal det igjen gjennomføres en medarbeiderundersøkelse i hele kommunen. Det siste var gjort i 2011.

En er i gang med et lederopplæringsprogram for 3. nivå ledere som går inn i 2015. Det er behov for å definere og iverksette også et lederutviklingsprogram for enhetslederne hvor særlig utfordringer knyttet til motivasjon og innovasjon vil stå sentralt. Videre gjør en vurderinger høsten 2014 om Rauma kommune skal tilnærme seg LEAN som basis verktøy for ledelse, kvalitetssikring og kontinuerlig utvikling.

Kommunen har nå utvikle og har under implementering et felles system for HMS og InternKontroll (IK). Disse systemene må hele tiden videreutvikles og holdes fokus på for å fungere etter formålet.

Det er nå inngått ny avtale om Inkluderende Arbeidsliv (IA). Arbeidsmiljøutvalget skal fastsette mål for IA arbeidet i Rauma kommune på sitt desembermøte. Denne lokale IA-avtalen gir føringene for IA-arbeidet videre inn i planperioden. Fra 1.1.2015 legges det opp til at enhetene ikke kan ta inn vikarer innenfor egenmeldingsperioden.

Investeringer

IT-investeringene kanaliseres i hovedsak gjennom ROR-IKT. Det vil bli aktuelt å bruke midler fra posten Oppgradering formålsbygg for å bedre og modernisere fysiske arbeidsmiljø for ansatte.

4. Folkehelse

Kommunens rolle og ansvar

Gjennom Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven 2012) har kommunene fått et utvidet ansvar for folkehelsearbeidet. I prinsippet "Helse i alt vi gjør" er ansvaret for folkehelsearbeid løftet fra helsetjenesten til kommunen som sådan. Helsehensyn skal etter det nye lovverket integreres i alle beslutningsprosesser og ved utøvelse av alle kommunens roller. Etter § 5 i folkehelseloven plikter kommunen å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal danne grunnlag for et systematisk og kunnskapsbasert folkehelsearbeid, som igjen skal inngå i mål og strategier. Oversiktsdokumentet for Rauma ble ferdigstilt og behandlet i kommunestyre i desember 2013, og oppdatert vår 2014. Dette ligger til grunn for de strategier og mål som følger.

Folkehelsetilstand og utfordringer

En gjennomgang av helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Rauma kommune viser at folkehelsen kan sies å være god da vi skårer bedre enn landet og fylket på mange områder.

Nedenfor følger en oppsummering av utfordringsbildet basert på oversiktsdokumentet.

Utfordringer: Befolkning/samfunn:

- Gradvis økning i andel innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre
- Frafallet på den videregående skolen viser økning (25.5 %), og er høyere enn fylke og landet
- Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år ligger høyere enn fylke og landet
- Høyt antall sykemeldinger som skyldes nakke-, skulder og armlidelser og psykiske symptomer.
- Rauma har lite utbygde gang- og sykkelveier. Skoleveiene for barn og unge i Åndalsnes-distriktet er lite sikret for trafikk.
- Antall personer innlagt på sykehus pga skader og ulykker er høyere enn fylkesgjennomsnittet og landet som helhet.
- Bare halvparten av jentene på ungdomsskolen og i den videregående skolen spiser frokost.
- Rundt 20 % av elevene i den videregående skolen snuser daglig.

Utfordringer: Helsetilstand:

- Forbruk av diabetes type 2 medisiner viser økning og ligger høyere enn fylket.
- Sykdommer og plager knyttet til muskel- og skjelettsystemet ser ut til å være mer utbredt enn i landet som helhet.
- Andelen med psykiske symptomer og lidelser er høyere enn i landet som helhet.
- Høyere andel av karies blant 18 åringene i Rauma enn fylkesgjennomsnittet.

Folkehelsestrategier i Rauma

Kommunestyret har i 2013 vedtatt følgende innsatsområder for folkehelsearbeidet i Rauma:

- Helse i alt vi gjør
- En aktiv, inkluderende og sunn livsstil
- Barn og unge

Folkehelseiltak i handlings- og økonomiplan 2015-2018

Tiltak	2015	2016	2017	2018
Videreføre og utvikle tiltak som fremmer fysisk og psykisk helse/ trivsel.	X	X	X	X
Tidlig innsats barn/unge i skole og barnehage:	X	X	X	X
Styrking helsestasjonstjenesten - videreutvikle Frisklivssentralen	X	X	X	X
Opparbeidelse av turstier i nærområder: Helseløype «Rundt bruene»	X			
Plansamarbeid vegvesen og fylkeskommune – hovednett gang/sykkelveger	X			
Etablere park og grøntareal i sentrumsområder	X	X		

5. Økonomiplan 2015-2018

5.1 Rammer for kommunesektoren – statsbudsjettet 2015

DRIFTSOVERSIKT (Tall i 1000 kr)	Endelig budsjett	Oppr. Økoplan des. 13	Prognose høst 2014	Statsbud. *	Avvik fra prognose	Vekst
	2 014	2015	2015	2015		
Skatt på inntekt og formue	171 200	173 200	172 472	176 482	4 010	3,1 %
Rammetilskudd inkl. inntektsutjevning	218 144	216 135	218 906	220 394	1 488	1,0 %
Rammeinntekt i statsbudsjettet	389 344	389 335	391 378	396 876	5 498	1,9 %

*Etter budsjettavtalen er rammetilskuddet redusert og skatteanslaget økt.

I statsbudsjettet ble forventet inntektsramme satt til 397 mill.kroner. Dette var 5,5 mill. kroner mer enn vår prognose etter kommuneproposisjonen der vi fikk vite at distriktstilskuddet ble redusert med 3 mill.kr. Årsaken til kompensasjonen er at Rauma kommune har blitt relativt sett dyrere å drive. Målt ved utgiftsbehovsindeksen har vår kommune blitt 1,7 %-poeng dyrere å drive i 2015 enn i 2014. Det har gitt tilsvarende et økt utgiftsutjevningstilskudd på om lag 5,9 mill kr. Kriteriedataene viser økt utgiftsbehov i den yngste og den eldste aldersgruppen. Rammeinntektene er imidlertid først og fremst økt ved å øke skatteanslaget. Som vi har erfart i år er det usikkerhet knyttet til skatteanslaget. I tillegg ligger det inne 9,7 mill. kroner i trekk i rammen fordi medfinansieringen av sjukehusinnleggelser i samhandlingsreformen bortfaller fra neste år.

5.2 Konsekvensjustert økonomiplan 2015-2018

Selv om rammene økte mer enn ventet etter kommuneproposisjonen, er ikke dette tilstrekkelig i forhold til en realistisk justering av øvrige inntekter og kostnader i konsekvensjustert økonomiplan.

DRIFTSOVERSIKT (Tall i 1000 kr)	Endelig budsjett	Oppr. Økoplan des. 13	Konsekvens justert	Konsekvens justert	Konsekvens justert	Konsekvens justert
	2014	2015	2015	2016	2017	2018
Rammeinntekt i statsbudsjettet	389 344	389 335	396 876	394 346	394 346	394 346
Eiendomsskatt	22 444	22 444	22 444	22 444	22 444	22 444
Andre statlige overføringer	2 821	2 591	491	491	491	491
Rentekompensasjon husbanken	2 500	2 790	2 300	2 300	2 300	2 300
Konsesjonskraft salg	3 116	4 482	4 482	5 857	5 857	5 857
SUM FRIE INNTEKTER	420 225	421 643	426 594	425 439	425 439	425 439
Konsesjonsavgifter	2 068	2 068	2 068	2 068	2 068	2 068
Avsatt til kraftfondet	-2 068	-2 068	-2 068	-2 068	-2 068	-2 068
Motpost avskrivninger	14 901	14 901	14 901	14 901	14 901	14 901
Amortisering av tidligere års premieav	-3 133	-4 994	-5 353	-5 853	-5 853	-5 853
Sum spesielle poster/korrigeringer	11 768	9 907	9 548	9 048	9 048	9 048
Renteinntekter	7 920	7 820	8 420	8 420	8 420	8 420
Utbytte Rauma Energi	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Renteutgifter	-10 810	-12 134	-12 184	-12 184	-13 934	-14 134
Avdragsutgifter	-19 920	-20 720	-22 820	-22 820	-24 280	-25 209
NETTO RENTE- OG AVDRAGSUTGIFTER	-14 810	-17 034	-18 584	-18 584	-21 794	-22 923
TIL FORDELING	417 183	414 515	417 557	415 903	412 693	411 564
Sum fordelt til driftsrammer	-417 183	-413 489	-420 024	-422 224	-423 724	-423 724
Avsetning til disposisjonsfond	0	-1 026	-1 026	-1 026	-1 026	-1 026
Balanse	-0	-	-3 493	-7 347	-12 057	-13 186

Tabell 1: Tabellen viser hovedposter som forklarer salderingsbehovet i økonomiplanen 2015.2018 som framkommer på siste linje

Den økte rammeinntekten på 7,5 mill.kr. fra 2014 pluss bortfall av kostnad knyttet til medfinansiering av sykehustjenester gir en reelt økt ramme på 16 mill. kroner. I konsekvensjustert økonomiplan er kostnadsveksten knyttet til netto lønns- og prisvekst på enhetsrammene på om lag 15 mill.kr. I tillegg kommer vedtatt opptrapping av samfunnsplanens driftsdel med 3,5 mill.kr.

I konsekvensjustert økonomiplan fremkommer et økende avvik til tross for at det ligger inne en del tiltak i eksisterende økonomiplanen med kutt i rammene til grunnskolen på 1,7- 6,5 mill.kroner i perioden og at privatiseringen av Innfjorden oppvekstsenter ikke trekkes i rammeinntekten før i 2016. Her er heller ikke lagt inn nye tiltak som følge av økt antall eldre. Videre kommer endel kostnader som er konsekvenser av vedtak nasjonalt eller lokalt.

I tillegg til den driftsøkonomiske framskrivning som er vist i forhold til driften, kommer konsekvensene av nye investeringstiltak som fremmes i forslaget til investeringsprogrammet for 2015-2018. Særlig vil framskynding av sjukeheimen medføre større finanskostnader mot slutten av perioden.

5.3 Tiltak og salderinger økonomiplan 2015-2018

Når en justerer for konsekvensene er det behov for ny salderingstiltak for å få en balansert økonomiplan for perioden 2015-2018. Tabellen på neste side viser de tiltak som inngår i rådmannens salderte økonomiplan for 2015-2018:

Nye tiltak - økninger

- Barnehagegarantien og kostnader i den forbindelse videreføres og gjøres permanent med 1 mill. kroner hvert år i perioden.
- Det avsettes 0,5 mill for hvert av årene i perioden for å få utdannet eller rekruttert flere barnehagelærere
- Barnevernet styrkes med 0,5 mill. i perioden på grunn av økt kommunal egenandel ved plassering av barn i statlige barnevernsinstitusjoner
- Helsestasjonen styrkes ytterligere med 250.000 kroner i perioden i tråd med nasjonal satsing
- Helse og omsorg styrkes med 0,5 mill. som følge av at BPA-ordningen (brukerstyrt personlig assistent) har blitt rettighetsfestet
- Opptrapping av tjenestene innenfor hjemmebasert omsorg i tråd med pågående omstilling fra institusjon til hjemmebasert. Det tilføres 1,5 mill. ekstra i 2015 økende til 2,5 mill. for resten av perioden
- Frisklivscentralen bygges ytterligere opp som ledd i økt satsing på forebygging – 150.000 kroner i 2015 med økning til det dobbelte for resten av perioden. Finansieres ved reduksjoner fra hjemmebaserte tjenester
- Økning av ressursen til branntilsyn fra 0,4 til 0,8 stilling i tråd med krav fra overordna myndighet. Så langt har denne tjenesten vært kjøpt av Molde brannvesen. Med 0,8 stilling vil stillingen bli forsøkt rekruttert lokalt og tilsatt i kommunen
- Økt tilskudd til Krisesenteret på grunn av økt husleie i forbindelse med flytting til nytt bygg i Molde
- **Rådmannens forslag til kutt i kultur med kr. 750 000 strykes. Dette beløpet opprettholdes i 2015, og finansieres ved kr. 277 000 fra budsjettforliket, og redusert avsetning på disposisjonsfondet med kr. 473 000 for 2015. Midlene skal prioriteres brukt slik at det kommer barn og unge til gode. (Pkt. 11B i budsjettvedtaket)**
- Fra og med 2016 videreføres de vedtatte kutt på kulturområdet i tråd med vedtatt «Framtidig organisering og prioritering innenfor kulturområdet» Dette er 2 mill.kroner lavere enn i 2013.

Reduksjoner/omstillinger

- Økt reduksjon i intern husleie som følge av avikling av Omsorgssenter Veøy – 450.000 årlig
- I eksisterende økonomiplan var det lagt inn en opptrapping av disponible midler fra drifta til samfunnsplanens gjennomføring. I denne planen forlater en denne ambisjonen og stabiliserer innsatsen knyttet til samfunnsplanen til 3,5 mill. i årlig tilskudd til Nordveggen og 1,5 mill. til bygdeutviklingstiltak
- Tilsvarende reduksjoner i kommunen overføringer til Kirken som for kulturområdet – 150.000 kroner i 2015 økende til det dobbelte
- Videreføre kutt i administrasjon og felleskostnader fra inneværende økonomiplan – fra 0,5 mill. økende til 1,1 mill. kroner
- Reduserte utgifter til politiske styringsorganer med 350.000 kroner

- Reforhandling fastlegeavtalene med sikte på balanse mellom tilskudd og kommunale kostnader ved legesenteret med effekt seneste fra 2017 – samlet årseffekt 1,5 mill. kroner
- **Kommunestyret tar ikke reell stilling til Vågstranda oppvekstsenter nå. I forbindelse med forprosjektet som avklarer behov for den fysiske oppgraderinga ved Måndalen oppvekstsenter legges også utredning om de økonomiske, faglige og brukerkonsekvenser ved å evt. legge ned /opprettholde Vågstranda oppvekstsenter som en enhet. (Pkt. 11C i budsjettvedtaket)**
- Videreføre kutt i rammene til grunnskolen i tråd med analyser som viser at området er overfinansiert i forhold til elevtall og sammenlignbare kommuner. Kuttene er betydelige med 1,7 mill i 2015, 4,7 i 2016 og 6,5 mill. for resten av perioden
- Omlegging av voksenopplæringa med reduksjon 400.000 ved at en rekke enkeltvedtak om lovbestemt voksenopplæring revurderes etter hvert som de går ut.

Finansielle tiltak

- Økning i kommunens avdragstid for eksisterende og framtidig lån mot tilnærmet maksavdragstid. Har betydelig kortsiktig effekt ved at finanskostnadene reduseres med 4 mill. årlig
- Reduserte utgifter til fjellovervåking Mannen ved at det legges til grunn at Staten overtar kommunens inngåtte utleieavtale til Åknes-Tafjord Beredskap IKS når selskapet overtas av NVE 1.1.2014. Denne forutsetningen betyr netto 1 mill. i årlige reduserte driftskostnader for Rauma kommune
- Lokal ordning med fritak av eiendomsskatt for nye boliger de 10 første årene foreslås avvirket da ordningen synes å være lite målrettet i forhold til opprinnelig begrunnelse om å gjøre det enklere for ungdom å skaffe seg egen bolig. Avviklingen vil øke eiendomsskatteinntektene med 550.000 årlig
- I tråd med tidligere praksis indeksjusteres eiendomsskatten for hytter og boliger med deflator slik at den reelle verdien av eiendomsskatten i kommunens økonomi opprettholdt. Økning fra 3,35 promille til 3,6 promille har en provenyeffekt på 450.000 kroner.
- Noen år har nå har VARFS-området (vann, avløp, renovasjon osv.) hatt lavere inntekter enn hva sjølkostprinsippet skulle tilsi. Sjølkostområdene har derfor måttet «låne» penger av kommunekassa inntil sjølkostområdene igjen begynte å gå i balanse eller med overskudd. Nå er det «pay back time» med vel 2 mill. kroner i perioden
- Gjennom summen av overstående tiltak er det ryddet plass for igjen å begynne oppbyggingen av økte reserver i disposisjonsfondet. Årlig planlegges avsatt nesten rundt 1,5 mill. kroner dvs. 6 mill. kroner i perioden

I samfunnsplanen flagget en 400 innbyggere, 300 arbeidsplasser, 200 boliger og 100 mill. i innsats fra kommunen. Tabellen nedenfor viser hvordan kommunens satsing med 100 mill. kroner videreføres i denne økonomiplanen med endringer fra fjorårets vedtak:

Samfunnsutviklingstiltak - drift	2014	2015	2016	2017	sum
Regionforstørring	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Næringsvekst	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Program reiseliv og handel	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Tilflytting	500	500	500	500	2 000
Boligutvikling	500	500	500	500	2 000
Infrastruktur bygdene	1 000	1 500	1 500	1 500	5 500
Til disposisjon	1 000	3 500	3 500	3 500	11 500
Sum driftsfinansierte tiltak	6 000	6 500	6 500	6 500	25 500

Samfunnsutviklingstiltak - investering	2014	2015	2016	2017	sum
Til disposisjon	2 500	0	0	0	2 500
Infrastruktur bygdene	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
Bydel Troa	5 200	12 300	-	-	17 500
Sentrumsutvikling infrastruktur	3 000	18 000	18 000	18 000	57 000

Sum investeringstiltak	20 200	27 200	15 000	15 000	74 400
------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Sum tiltak	26 200	33 700	21 500	21 500	100 000
------------	--------	--------	--------	--------	---------

De største endringene er at fri driftsmidler til samfunnsutvikling reduseres og at denne reduksjonen kompenseres med økt investeringer i stedet det også bydel Troa inngår. I opprinnelig plan skulle også en del av investeringene finansieres over drift. Det finner vi ikke rom for når distriktstilskuddet ble redusert med 3 mill. i forhold til budsjett 2014.

Tiltak 2015-18 jfr konsekvensjustert økonomiplan	2015	2016	2017	2018
Barnehagegaranti	1000	1000	1000	1000
Utdanningstiltak nå pedagognorm barnehager	500	500	500	500
Økt egenandel barnevernsinstitusj.	500	500	500	500
Økt ressurser helsestasjon	250	250	250	250
Økt kostnad rettighet BPA	500	500	500	500
Styrking hjemmebasert tverrfaglig team, økt antall eldre	1500	2500	2500	2500
Styrke forebygging ved Frisklivsentral (fra hj.basert)	150	300	300	300
Besparelse hjemmebasert pga økt satsing Friskliv	-150	-300	-300	-300
Pålegg om økt ressurs branntilsyn	240	240	240	240
Redusert husleie Institusjonsbasert (*)	-450	-450	-450	-450
Endring bygningsdrift Innfjorden og Veøy (*)	-453	-453	-453	-453
Redusert bruk av driftsmidler samf.plan	-2000	-5000	-7000	-7000
Økt avdragstid	-4000	-4000	-4000	-4000
Prisjustere eiendomsskatt boliger til 3,6 promille	-450	-450	-450	-450
Bortfall 10 årsregel eiendomsskatt	-550	-550	-550	-550
Tilbakebetaling av underskudd VARFS (*)	-434	-1 123	-630	-180
Besparelser kulturområdet (*)		-900	-900	-900
Besparelser kirken	-150	-300	-300	-300
Besparelse statlig overtakelse Mannen	-1000	-1000	-1000	-1000
Redusert administrasjon og Felleskostander	-500	-1000	-1100	-1100
Redusert utgifter politisk	-350	-350	-350	-350
Øke avsetning til diposisjonsfond	1 000	1 474	1 474	1 474
Ny legeavtale			-750	-1500
Nedlegging av Vågstranda skole høst 2017 (se vedtak)			-670	-1600
Tiltak grunnskole (*)	-1760	-4 766	-6 489	-6 489
Omlagging Voksenopplæring	Flytte ressurser til HBO	-400	-900	-900
Økt tilskudd krisesenteret /Barn og unge		250	250	250
Økt inntektsanslag i Statsbudsjettet (KS - 119/14)	-277			
Andre tiltak	-123		-471	-370
Sum	-3 493	-7 347	-12 057	-13 186

* Deler av tiltakene er allerede i konsekvensjustert økonomiplan. De synliggjøres her men summeres ikke

Tabell 2: Tabellen viser summen av foreslåtte tiltak som bringer den konsekvensjusterte økonomiplanen 2015-2018 i balanse

KS 119/14 pkt 11 C.Kommunestyret tar ikke reell stilling til Vågstranda oppvekstsenter nå. I forbindelse med forprosjektet som avklarer behov for den fysiske oppgraderinga ved Måndalen oppvekstsenter legges også utredning om de økonomiske, faglige og brukerkonsekvenser ved å evt. legge ned /opprettholde Vågstranda oppvekstsenter som en enhet.

5.4 Investeringsprogram 2015-2018 med finansiering

Ansv	Investeringsformål	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
		2014	2015	2016	2017	2018
1100	Samfunnstiltak - til disposisjon	2 500 000				
1210	Felles IKT-investeringer	450 000	600 000	500 000	500 000	500 000
1210	EDB grunnskolen/barnehage	500 000	800 000	600 000	600 000	600 000
1210	Investeringsstilskudd ROR IKT	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
1710	Kirker - oppgradering bygg	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
1710	Kirkegårder	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
1710	Tårn Eid kirke	700 000				
1710	Kirker - udekket finansiering	240 085				
2830	Romsdalsmuseet - utstilling/magasinbygg	1 800 000	1 800 000	1 910 388		
2820	Automat biblioteket		500 000			
3230	Legevakt bil		175 000			
3400	Velferdsteknologi	500 000	650 000	500 000	500 000	500 000
3410	Inventar, storkjøkken		180 000			
6020	Troa Reguleringsplan	1 000 000	2 200 000			
6030	Kart/oppmåling Kartsystem ajourføring	1 675 000	170 000	560 000		
6030	Adressering	400 000	400 000	400 000		
6310	Biler og maskiner Brannvesen	1 175 000	800 000	250 000	250 000	
6430	Boligområde Åndalsnes (Skottemarka)	250 000	2 250 000			
6430	Boligområde Raknem	1 100 000				
6430	Boligområde Isfjorden				3 000 000	3 000 000
6430	Boligområde Åfarnes 2	300 000	4 200 000	2 500 000		
6430	Sikring Brevik elv	200 000				
6450	Teknisk infrastruktur Nesstranda				1 700 000	1 100 000
6450	Næringsområde, utfylling av dokk Øran	3 000 000	500 000	2 500 000		
6450	Opparbeiding Troaområdet		5 000 000			
6560	Kjøp Storm Eiendom	4 700 000				
6560	kjøp Stokkekaia	4 200 000	5 000 000			
6560	Kjøp Næringsareal Windingstad	850 000				
6710	Romsdalstrappa forts.	1 096 824				
6920	Felles maskindrift biler og maskiner	1 800 000	1 850 000	1 900 000	1 950 000	2 000 000
6950	Myra barnehage	4 000 000	7 500 000			
6950	Ny sjukeheim	1 000 000	105 000 000	200 000 000		
6950	Oppgradering formålsbygg	5 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
6950	Kvartal 1	21 973 625				
6950	Midlertidige lokaler hjemmetjeneste base	500 000	1 000 000			
6950	Isfjorden Oppvekstsenter	30 000 000	65 000 000			
6950	Måndalen skole - rehabilitering			500 000	20 000 000	
6950	Isfjorden - barnehage				5 700 000	
7310	Vei Innfjorden (Gridsetvegen)	3 300 000				
7310	Hovedplan for veg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
7310	Utskrifning armatur gatelys		2 000 000	2 550 000		
7310	Sentrumsplan-tiltak, se egen spesifik	3 000 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000	
7310	Gang- Sykkelvei og nærmiljøtiltak	2 850 000	2 750 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
SUM	Investeringer Kommune	104 310 534	236 575 000	243 420 388	62 950 000	18 450 000
6210	Rammebudsjett vann	3 200 000	4 500 000	4 150 000	4 150 000	3 150 000
6220	Rammebudsjett avløp	2 550 000	4 875 000	3 250 000	3 500 000	3 500 000
SUM	Investeringer VAR	5 750 000	9 375 000	7 400 000	7 650 000	6 650 000
SUM	Realinvesteringer	110 060 534	245 950 000	250 820 388	70 600 000	25 100 000
8750	Videreutlån formidlingslån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
8760	Egenkapitalinnskudd KLP	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
SUM	Finansinvesteringer	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
SUM	Investeringsbudsjett/regnskap	116 060 534	251 950 000	256 820 388	76 600 000	31 100 000

Tabell 3: Tabellen viser alle foreslåtte investeringstiltak i perioden

Det er et offensivt investeringsprogram som framlegges. Det skal i 4-årsperioden 2015-2018 gjøres kommunale investeringer for 590 mill. kroner i Raumasamfunnet. Nedenfor kommenteres de nye og/eller største investeringene:

- a. Som kjent er det en konseptstudie for ny sjukeheim under utarbeidelse høsten 2014. Konseptstudien med forslag til rammer og prosess videre for sjukeheimen vil framlegges som egen sak i budsjettmøtet i desember. Foreløpig er det lagt inn 305 mill. kroner til ny sjukeheim.
- b. Det ligger inne 65 mill. kroner til fullføring nybygg Isfjorden skole i 2015
- c. Det ligger tilsvarende inne 7,5 mill. kroner til fullføring utbygging Myra barnehage
- d. Det er avsatt 20 mill. kroner for oppgradering Måndalen oppvekstsenter i 2017
- e. Det er avsatt 5,7 mill. kroner for oppgradering barnehage Isfjorden i 2017
- f. Det er lagt inn 15 mill. kroner for utbygging av ulike boligområder i perioden – Åfarnes 2, Skottemarka og Isfjorden
- g. Det er satt av 5,7 mill. kroner til fortsatt utfylling av Dokka på Øran og klargjøring av næringsområde i Nesstranda
- h. Det er avsatt 12,2 mill. kroner til planlegging, erverv og begynnende opparbeidelse i ny bydel Troa/Stokkekaia. Reguleringsplanen for området forventes lagt ut til første gangs offentlig ettersyn rett over nyttår.
- i. Det er lagt inn nytt tiltak utskifting gatelys pga. nye bestemmelser som setter tidsfrist for hvor lenge gamle kvikksølvbaserte lamper kan benyttes. Tiltaket er foreløpig beregnet til 4,5 mill. kroner. Tiltaket framtvinger en gjennomgang av roller og ansvar mellom kommunen og Rauma Energi AS når det gjelder gatelys
- j. Ambisjonen om å bygge mer gang- og sykkelveg videreføres med om lag 2,5 mill. hvert år i perioden
- k. Investeringene i sentrumsoppgradering videreføres. Midler avsatt i 2014 er i hovedsak ikke benyttet på grunn av lengre plan/prosjekteringstid enn forutsatt. Investeringene økes derfor i perioden 2015-2017 til 18 mill. årlig. Det er ikke lagt inn midler utover perioden 2014-2017, men det er trolig at nivået må videreføres også for 2018 og etterfølgende år når bydelen Troa/Stokkekaia skal utbygges

	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2015	2016	2017	2018
Investeringsbudsjett				
Investeringer i anleggsmidler	245 950 000	250 820 388	70 600 000	25 100 000
Finansinvesteringer	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Avdrag lån				
Avsetninger				
Årets finansieringsbehov	251 950 000	256 820 388	76 600 000	31 100 000
Finansieres slik:				
Bruk av lån	150 330 000	31 490 500	48 700 000	26 410 000
Bruk av ubrukte lånemidler	17 541 482	2 000 000		
Inntekter fra salg av anleggsmidler				
Tilskudd til investeringer	20 000 000	157 807 500		
Mottatt avdrag på utlån og refusjoner				
Andre inntekster				
Refusjon mva	46 865 000	48 212 000	12 500 000	3 690 000
Sum ekstern finansiering				
Overføring fra driftsregnskapet				
Bruk av avsetninger (**)	17 213 518	17 310 388	15 400 000	1 000 000
Sum finansiering	251 950 000	256 820 388	76 600 000	31 100 000
Udekket/ udisponert				
** Hvorav fond etter salg av boliger til Rauma boliger				

Tabell 4: Tabellen viser hvordan de samlede investeringer er tenkt finansiert

Det samlede finansieringsbehov i perioden er på 616,5 mill. kroner inkludert finansinvesteringer. Investeringsprogrammet foreslås finansiert slik:

Finansieringskilde	1000-kroner	Prosent
Lån	256 930	42 %
Ubrukte lånemidler	19 541	3 %
Tilskudd	177 807	29 %
Refusjon mva.	111 267	18 %
Bruk av avsetninger/salg boliger	50 923	8 %

Utviklinga i lånegjelda vil som følgje av investerings- og finansieringsplan bli:

Låneutvikling	2014	2015	2016	2017	2018
Inngående pr. 1.1		395 000	526 510	539 180	567 600
Låneopptak		150 330	31 490	48 700	26 410
Avdrag	19 920	18 820	18 820	20 280	21 209
<i>Utgående 31.12</i>	<i>395 000</i>	<i>526 510</i>	<i>539 180</i>	<i>567 600</i>	<i>572 801</i>
Årlige rentekostnader	10 810	12 184	13 934	14 134	14 434
<i>Sum årlig lånekostnader</i>	<i>30 730</i>	<i>31 004</i>	<i>32 754</i>	<i>34 414</i>	<i>35 643</i>

Kommunens innlån er ved inngangen til 2015 på ca. 395 mill. kroner. Foreslåtte investeringsprogram saman med finansieringsplan vil øke kommunens lånegjeld med 45 % i perioden til rundt 570 mill. kroner. Fra at kommunens netto lånegjeld i dag er lavest i Møre og Romsdal med knapt 50 % av brutto driftsinntekter, vil Raumas lånegjeld etter dette bli om lag som for øvrige kommuner i fylket på om lag 90 % av inntektene.

På grunn av endring i avdragsprofilen og det svært lave rentenivået en har for tida, vil årlige lånekostnader bare øke med bare 16 % fra 30,7 mill. kroner til 35,6 mill. kroner. Denne økningen på 5 mill. kroner er langt frå ubetydelig og må finansieres gjennom:

- Mer effektiv drift ved at det investeres i mer moderne formålsbygg og mer robuste enheter
- Større inntekter ved at kommunale investeringer bidrar til økt attraktivitet/befolkningsvekst og utløser flere private investeringer

5.5 Budsjett 2015 og økonomiplan drift 2015-2018 - hovedoversikt

DRIFTSOVERSIKT (Tall i 1000 kr)	Endelig budsjett	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2 014	2015	2016	2017	2018
Skatt på inntekt og formue	167 100	172 759	172 482	172 482	172 482
Naturressursskatt	4 100	4 000	4 000	4 000	4 000
Rammetilskudd inkl. inntektsutjevning	218 144	220 394	217 864	217 864	217 864
Rammeinntekt i statsbudsjettet	389 344	397 153	394 346	394 346	394 346
Eiendomsskatt	22 444	23 444	23 444	23 444	23 444
Andre statlige overføringer	2 821	491	491	491	491
Rentekompensasjon husbanken	2 500	2 300	2 300	2 300	2 300
Konsesjonskraft salg	3 116	4 482	5 857	5 857	5 857
SUM FRIE INNTEKTER	420 225	427 871	426 439	426 439	426 439
Konsesjonsavgifter	2 068	2 068	2 068	2 068	2 068
Avsatt til kraftfondet	-2 068	-2 068	-2 068	-2 068	-2 068
Motpost avskrivninger	14 901	14 901	14 901	14 901	14 901
Amortisering av tidligere års premieavvik	-3 133	-5 353	-5 853	-5 853	-5 853
Sum spesielle poster/korrigeringer	11 768	9 548	9 048	9 048	9 048
Renteinntekter	7 920	8 420	8 420	8 420	8 420
Utbytte Rauma Energi	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Renteutgifter	-10 810	-12 184	-13 934	-14 134	-14 434
Netto renteutgifter/-inntekter	5 110	4 236	2 486	2 286	1 986
Renteutgifter formidlingslån	-600	-400	-400	-400	-400
Rente inntekter formidlingslån	600	400	400	400	400
Netto Formidlingslån	0	0	0	0	0
Avdragsutgifter	-19 920	-18 820	-18 820	-20 280	-21 209
NETTO RENTE- OG AVDRAGSUTGIFTER	-14 810	-14 584	-16 334	-17 994	-19 223
TIL FORDELING	417 183	422 834	419 152	417 492	416 263
Sum fordelt til driftsrammer	-417 183	-420 807	-416 652	-414 993	-413 763
Disposisjoner:					
Avsetning til disposisjonsfond	-	-2 027	-2 500	-2 500	-2 500
Avsetning til bundne fond (utgiftsført på enhet)		0			
Bruk av disposisjonsfond		0			
Overføring investeringsbudsjett		0			
Netto disposisjoner		-2 027	-2 500	-2 500	-2 500
Balanse	0	0	0	0	0

- Inntektsanslagene bygger på tall og forutsetninger fra statsbudsjettet og beregninger i henhold til Stolp-modellen fra KS.
- Det er gjort en prisjustering av eiendomsskatten slik at dens reelle verdi opprettholdes. Det betyr at satsen for eiendomsskatt i 2015 økes med 0,25 promille til 3,6 promille for bolig- og fritidseiendommer - noe som utgjør om lag 450.000 kroner. I tillegg til fjerning av 10 års regel. Se for øvrig kapittel 5.3

5.6 Budsjett 2015 og økonomiplan drift 2015-2018 – tjenestenivå

(Foreslått budsjett for 2015 og økonomiplan 2015-2018 skal også vises på tjenestenivå (Kostra-funksjoner). Denne måten å vise økonomiplanen krever litt ekstra arbeid og vil bli innlagt i det

dokumentet som til slutt går til formannskap og kommunestyret for offentlig utlegging og vedtak i desember)

5.7 Budsjett 2015 og økonomiplan drift 2015-2018 – enhetsnivå

DRIFTSOVERSIKT (Tall i 1000 kr)	Endelig budsjett	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2 014	2015	2016	2017	2018
POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	-4 524	-4 309	-4 309	-4 309	-4 309
STAB - STØTTE	-10 569	-10 518	-10 518	-10 518	-10 518
SERVICE OG KOMMUNIKASJON	-11 097	-11 013	-11 013	-11 013	-11 013
FELLESKOSTNADER	-49 247	-45 986	-46 210	-46 780	-47 020
DEN NORSKE KIRKE	-5 175	-5 176	-4 876	-4 876	-4 876
KULTUR	-10 929	-11 426	-10 506	-10 506	-10 506
AREAL	-7 213	-7 508	-7 508	-7 508	-7 508
VÅGSTRANDA OPPVEKSTSENTER	-7 969	-8 072	-7 923	-7 610	-6 440
MÅNDALEN OPPVEKSTSENTER	-16 369	-17 084	-16 740	-16 556	-16 556
INNFJORDEN OPPVEKSTSENTER	-3 938	0	0	0	0
ÅNDALSNES OPPVEKSTSENTER	-25 042	-25 781	-25 086	-24 715	-24 715
ÅNDALSNES UNGDOMSSKOLE OG VOKSENOPP	-22 218	-20 712	-19 708	-19 189	-19 189
ISFJORDEN OPPVEKSTSENTER	-21 130	-21 165	-20 581	-20 270	-20 270
ÅFARNES OPPVEKSTSENTER	-20 985	-22 481	-21 967	-21 693	-21 693
OMSORGSENTER SØR tom 30.06.14	-19 595	0	0	0	0
HJEMMETJENESTER ÅNDALSNES tom 30.06.14	-18 533	0	0	0	0
ÅNDALSNES BOTJENESTE tom 30.06.14	-16 267	0	0	0	0
OMSORGTJENESTE NORD tom 31.05.14	-14 388	0	0	0	0
TILDELING OG KOORDINERING HO	-1 951	-2 262	-2 262	-2 262	-2 262
BARN OG UNGE	-18 260	-20 994	-21 244	-21 244	-21 244
KURATIV HELSE ENHET	-11 600	-14 351	-14 501	-13 751	-13 001
INSTITUSJONSBASERT H.O.	-57 714	-66 091	-66 091	-66 091	-66 091
HJEMMEBASERT H.O.	-10 559	-73 005	-73 455	-73 455	-73 455
NAV - KOMMUNAL	-7 315	-7 734	-7 734	-7 734	-7 734
VANN, AVLØP,RENOVASJON, SLAM, FEIING	200	434	1 123	630	180
TEKNISK ENHET	-19 731	-20 859	-20 829	-20 829	-20 829
FORMÅLSBYGG	-5 068	-4 714	-4 714	-4 714	-4 714
Sum fordelt til driftsrammer	-417 183	-420 807	-416 652	-414 993	-413 763
Disposisjoner:					
Avsetning til disposisjonsfond	-	-2 027	-2 500	-2 500	-2 500
Avsetning til bundne fond (utgiftsført på enhet)		0			
Bruk av disposisjonsfond		0			
Overføring investeringsbudsjett		0			
Netto disposisjoner		-2 027	-2 500	-2 500	-2 500
Balanse	0	0	0	0	0

Som det framgår av oppstillingen reduseres antall rammeområder betydelig gjennom omorganiseringen av helse og omsorgsområdet. Kommunens driftsbudsjett fordeles etter dette på 21 rammeområder med gjennomsnittlig størrelse på 20 mill. kroner i nettobudsjett.

5.6 Endringer av avgifter, gebyrer og betalingssetser

I hovedsak legges til grunn en prisøkning på 3,5% fra 2014 til 2015, med enkelte avvik. Vi viser her til vedlegg. Der satsene er små økes relativt mye, men ikke så mye i kroner. Som eksempel kan nevnes utleie av torgplasser og skolelokaler. Pris bør kunne dekke kostnader ved ordningene. I budsjettforliket til Høyre, FrP, Venstre og KrF ble det vedtatt å utsette (real-)økningen på 100 kr/mnd. i maksimalpris barnehager til 1.5.15 (ny maksimalpris fra 1.1 blir 2.480).

Avgifts- gebyrområde	Endring fra i fjor	Type avgift / gebyr
Kommunale barnehager	Økning fra 3,1 - 9,1 %	Delvis statlig forskrift / k.vedtak
Kommunale skolefritidsordninger (SFO)	Økning fra 2,6 - 5,0 %	Kommunalt vedtak
Musikk- og kulturskolen	Økning fra 3,8 - 11,1 %	Kommunalt vedtak
Trygghetsalarm	Økning med 3,5 %	Kommunalt vedtak
Mattilbud (institusjoner/ombringing)	Økning fra 3,5 - 10,0 %	Kommunalt vedtak
Hjemmebaserte tjenester (praktisk bistand / hjemmehjelp)	Økning fra 3,4 - 3,8 %	Kommunalt vedtak
Omsorgsboliger Åndalsnes	Økning: 3,4 %	Kommunalt vedtak
Åndalsnes Samfunnshus	Økning fra 0,0 - 15,4 %	Kommunalt vedtak
Raumahallen	Økning fra 3,1 - 4,5 %	Kommunalt vedtak
Realskolebygget	Økning: 3,8 %	Kommunalt vedtak
Kommunale skolelokaler	Økning fra 127 - 138 %	Kommunalt vedtak
Utendørs idrettsanlegg	Økning fra 3,4 - 5,6 %	Kommunalt vedtak
Rauma kulturhus	Økning fra 1,8 - 5,6 %	Kommunalt vedtak
Kommunale vannverk	Økning fra 6,7 - 6,8 %	Selvkost. Lov / Forskrift.
Renovasjon	Økning fra 5,8 %	Selvkost. Lov / Forskrift.
Kommunale avløp	Økning fra 12,1 - 12,5 %	Selvkost. Lov / Forskrift.
Slamtømming	Økning fra 1,7 %	Selvkost. Lov / Forskrift.
Feiing	Økning fra 2,3 - 23,0 %	Selvkost. Lov / Forskrift.
Offentlige areal i Åndalsnes sentrum	Økning fra 5,9 - 28,8 %	Kommunalt vedtak
Kommunale gjennomgangsboliger	Økning: 3,4 %	Kommunalt vedtak
Brannvesenet	Økning: 3,5 %	Kommunalt vedtak
Gebyr etter matrikkelloven	Økning fra 0,0 - 3,5 %	Kommunalt vedtak
Landbrukssaker	Økning fra 3,5 - 5,0 %	Kommunalt vedtak /Statlig
Fellingsavgift hjort / elg	Statlig maksimalsats	Statlig forskrift
Gebyr plan-, bygge- og delingssaker	Økning fra 3,4 - 4,5 %	Kommunalt vedtak / Lov

Det vises for øvrig til vedlagt hefte for mer spesifikk informasjon om kommunens gebyrer og betalingssetser.

6. Enhetenes budsjettrammer for 2015-18

6.1 Enheter sentraladministrasjonen

Politisk styring og kontroll

Drift	Budsjett og økonomiplan				
(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjettramme	-4 524	-4 309	-4 309	-4 309	-4 309

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Etter prisjustering forutsettes en besparelse tilsvarende 350 000 kroner. Tiltak kan være redusert antall utvalg, utvalgsmedlemmer og dermed møtegodtgjørelser. Evt. justerte betingelser for møtegodtgjørelse.

Stab og støtte

Drift	Budsjett og økonomiplan				
(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjettramme	-10 569	-10 518	-10 518	-10 518	-10 518

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Etter prisjustering forutsettes en besparelse tilsvarende 250 000 kroner.
- Mål om rasjonalisering gjennom utnyttelse av IKT system og forenklinger

Service og kommunikasjon

Drift	Budsjett og økonomiplan				
(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjettramme	-11 097	-11 013	-11 013	-11 013	-11 013

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Felles IKT-investeringer	600 000	500 000	500 000	500 000
EDB grunnskolen/barnehage	800 000	600 000	600 000	600 000
Investeringsstilskudd ROR IKT	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Etter prisjustering forutsettes en besparelse tilsvarende 250 000 kroner
- Mål om rasjonalisering gjennom utnyttelse av IKT system og forenklinger
- IKT utstyr utskiftes ca. hvert 4. år. Status: 480 ansatte pc er, 400 elev-pcer og 175 mobiler. Det forventes en gjennomgang av behov ved ny leverandøravtale med en tilpasning av spesifikasjonene til et lavere kostnadsnivå fra og med 2016.
- Før IKT utstyr skiftes og de anskaffes nye, stasjonære Pcer og nettbrett til alle i grunnskolen i Rauma, skal det utarbeides en plan for IKT satsingen i grunnskolen, som fremlegges til politisk behandling. Planen skal også inneholde finansiering.

Felleskostnader

Drift	Budsjett og økonomiplan				
(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjettramme	-49 247	-45 986	-46 210	-46 780	-47 020

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Velferdsteknologi	650 000	500 000	500 000	500 000

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Det gjennomføres utdanningstiltak for å øke andelen barnehagelærere i perioden – bevilgning 500.000 i 2015 og økende i 2016
- Barnehagegaranti videreføres, samt tilskudd til ny privat barnehage tildeles
- Medfinansiering av sykehustjenester avvikes, dvs. 8,6 mill.kr. trekkes ut av rammen.
- Økt kostnad samfunnsplan: 1,5 mill.kr.til 5 mill. En reduksjon fra opprinnelig plan.
- Redusert driftstilskudd ÅTB forutsatt statlig overtakelse av leieavtalen: 1 mill.kr.
- Det skal tas i bruk ny teknologi innen hjemmebasert omsorg med mobile enheter og ny type trygghetsalarm som skal være den samme i omsorgsboliger som til hjemmeboende.

6.2 Enheter oppvekst

Ressursfordelingsmodell skole og barnehage

Ressursmodell barnehage:

Tildeling til private barnehager skal fra og med 2015 beregnes med utgangspunkt i regnskap 2013. For kommunale barnehager brukes en tilsvarende modell, men med utgangspunkt i budsjett. Felleskostnader (sentrale), kapitalkostnader og husleie holdes utenfor. I tillegg er det trukket ut ressurser fra barnehagene til å finansiere det spesialpedagogiske teamet i enhet for Barn og unge som skal serve denne tjenesten inn i barnehagene. Dette påvirker også endringen i budsjett fra 2014 til 2015, også relative endringer.

Utgangspunktet for budsjettanslag for vårhalvåret er telling pr. 01.09.2014 tillagt evt. søknader om plass i vårhalvåret, mens anslaget for høst 2015 er justert i forhold til forventet fødte i 2014 og avgang til skole. Dette er omgjort til antall heltidsbarn vektet mellom høst og vår (heltidsbarn er vektet etter oppholdstid, timetall). Dette er igjen omgjort til "Korrigerte/standardiserte barn" der en vektning av store og små barn gjøres med samme nøkkel som brukes ved tildeling av tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Dette danner da utgangspunktet for å fordele et budsjett pr barn over og under 3 år. «Potten» som ble fordelt tar utgangspunkt i budsjett 2014 etter budsjettjusteringer på rammeområdet for kommunale barnehager, justert opp med endring i antall barn i forhold til 2014 og økt med en prisvekst/deflator på 3%. Denne øvelsen ga oss følgende satser for kommunale barnehager:

Satser tjeneste 201 ekskl. husleie	
Barn 0-2 år	152 488
Barn 3-6 år	70 880

Vesentlige avvik fra prognosene budsjettjusteres gjennom året. Det er avsatt en pott til barnehagegarantien på 1 mill.kr. I tillegg er ressurser til styrkingstiltak (vedtak) ut over det som betjenes av spes.ped. team tillagt den enkelte barnehage. Denne delen budsjettjusteres også.

	Budsjett (201) netto 2015 inkl søskenmoderasjon	husleie justert 3%	Styrkings tiltak (211)	Avskrivning	Sum budsjett 2015	Hvorav anslag foreldre betaling	Anslag Moderasjon	Budsjett 2014	endring fra 2014
LEIKTUN BARNEHAGE	4 510 717	497 907	792 653	71 000	5 872 277	1 428 670	(98 062)	5 909 261	(36 984)
MYRA BARNEHAGE	5 244 723	292 895	423 578	18 000	5 979 195	1 490 265	(102 290)	4 975 702	1 003 493
VÅGSTRANDA BARNEHAGE	1 178 228	153 966	-	-	1 332 195	414 085	(28 422)	1 835 508	(503 313)
MÅNDALEN BARNEHAGE	3 043 668	307 324	-	56 000	3 406 992	914 992	(62 804)	3 629 268	(222 276)
ÅFARNES BARNEHAGE	2 788 761	144 255	579 745	83 000	3 595 761	864 539	(59 341)	3 206 152	389 609
EIDSBYGDGA BARNEHAGE	2 184 077	294 443	606 146	277 000	3 361 666	611 589	(41 979)	3 231 774	129 892
					-				
TOTALT	18 950 173	1 690 790	2 402 122	505 000	23 548 085	5 724 141	(392 897)	22 787 665	760 420

Med følgende vektete barnetall:

Prognose 2015 - vektet vår og høst prognose	Vågstranda	Måndalen	Myra	Leiktun	Eidsbygda	Åfarnes	Sum kommunale
Heltidsbarn 0-2 år	1,4	8,5	17,4	10,3	7,5	7,0	52
Heltidsbarn 3-6 år	13,2	23,7	35,1	40,0	14,0	23,5	149
Heltidsbarn 2014	14,6	32,2	52,5	50,3	21,6	30,5	201,7
"Korrigerste/standardiserte barn"							
Omgjort til "store" barn	15,7	39,1	66,4	58,6	27,6	36,1	243,5
Endring i vektet barn fra i fjor (end)	(7,9)	(2,4)	5,2	(5,4)	(3,1)	(0,8)	(14,5)

Ressursmodell skole

I K-sak 062/11 ble det vedtatt at rutiner/prosedyrer for ressurstildeling skulle gjennomgås for bl.a. å sikre tidlig innsats. Endringer i ressursberegning er forankra i enhetsledergruppa innen oppvekst.. Det tyngste/mest vektta kriteriet i ny tildelingsmodell er elevtall. Det er utvikla elevfaktorer for småskoletrinn, mellomtrinn og ungdomstrinn som bl.a. ivaretar hensynet til:

- Fag- og timefordelingsplan på aktuelle hovedtrinn, basert på gjennomsnittsberegninger
- Tidlig innsats, som i større grad dreier ressursinnsats mot begynneropplæring
- Fådelte-problematikk
- Spesialundervisning som ivaretar hensynet til dagens ressursbruk, men som i perioden gradvis faser ut deler av spesialundervisninga. I dette ligger målsettingen om at andelen med enkeltvedtak reduseres til et landsnitt på 7%.
- Styrking av pedagogen i det ordinære og dermed reduksjon i assistentbruk
- Utvidelse av timetall på ungdomstrinnet ift. valgfag

Andre hensyn som er ivaretatt i modellen er:

- Ledelse/administrasjon på enhets- og klassenivå
- Merkantile stillinger
- SFO-personale
- Diverse funksjoner og tilskudd, det være seg prosjektledelse, eksterne tilskudd til opplæring
- Minoritetsspråklig opplæring
- Pedagoger over 55/60 år ift. SFS 2213

Elevtall vektet vår og høst som ligger til grunn er:

Budsjettår 2015:															
SKOLER	1.tr	2.tr	3.tr	4.tr	SM.TR.	5.tr	6.tr	7.tr	M.TR.	B-TR.	8.tr	9.tr	10.tr	U-TR.	TOTAL
Vågstranda	6,8	5,4	5,0	6,2	23,4	5,8	7,9	7,3	21,0	44,4	-	-	-	-	44,4
Innfjorden	3,8	4,4	3,6	5,8	17,5	5,8	5,2	2,5	13,5	31,0	-	-	-	-	31,0
Måndalen	6,8	9,8	8,7	6,4	31,6	7,8	3,8	4,7	16,2	47,8	18,1	19,3	17,3	54,6	102,3
Åfarnes	14,8	11,1	11,3	13,0	50,3	13,0	19,4	19,9	52,3	102,6	13,5	19,8	16,7	49,9	152,5
Åndalsnes b	23,0	22,4	28,4	33,6	107,4	33,0	33,0	33,0	99,0	206,4	-	-	-	-	206,4
Isfjorden	21,3	24,9	24,9	22,3	93,5	24,8	26,7	28,5	80,0	173,5	-	-	-	-	173,5
Åndalsnes u											55,3	46,7	47,9	149,8	149,8
TOTAL	76,5	78,0	81,9	87,3	323,7	90,3	95,9	95,8	282,0	605,7	86,8	85,7	81,8	254,3	860,0

Budsjett 2015 er etter denne gjennomgangen av modellene justert i forhold til endringer fra 2014 til 2015 mht barnehage og grunnskoleområdet på enhetsnivå.

Barn og unge

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-18 260	-20 994	-21 244	-21 244	-21 244

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Helårseffekt spesped team barnehage og fordelt mer enn oppr. økoplan fra BAF
- I tillegg kommer økt ramme knyttet til økt egenandel opphold institusjon: 500 000 og ytterligere styrking av helsestasjonstjeneste 250 000 for å kompensere for bortfall av statlige prosjektmidler.
- Økt tilskudd nytt bygg krisesenter kr. 250 000 fra 2016.

Oppvekst Åfarnes

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-20 985	-22 481	-21 967	-21 693	-21 693

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole og barnehage
- I tillegg styrkes rammen pga. bortfall av inntekter

Oppvekst Isfjorden

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-21 130	-21 165	-20 581	-20 270	-20 270

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Ny skole, se enhet Formålsbygg				-

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole og barnehage
- En særlig utfordring er forberedelse og innflytting i nytt skolebygg mot slutten av 2015-inventar dekkes over investeringsbudsjettet
- Deltakelse i forprosjekt barnehage Isfjorden i 2016

Oppvekst Åndalsnes

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-25 042	-25 781	-25 086	-24 715	-24 715

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole og barnehage
- Ferdigstilling av utvidelse av Myra barnehage i samarbeid med Formålsbygg

Oppvekst Måndalen

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-16 369	-17 084	-16 740	-16 556	-16 556

Føring og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole og barnehage
- Deltakelse i forprosjekt oppvekstsenter Måndalen 2016

Oppvekst Vågstranda

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-7 969	-8 072	-7 923	-7 610	-6 440

Føring og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole og barnehage, noe justert for smådriftsulempe.
- Deltakelse i forprosjekt oppvekstsenter Måndalen 2016
- KS budsjett vedtak pkt. 11 C: Kommunestyret tar ikke reell stilling til Vågstranda oppvekstsenter nå. I forbindelse med forprosjektet som avklarer behov for den fysiske oppgraderinga ved Måndalen oppvekstsenter legges også utredning om de økonomiske, faglige og brukerkonsekvenser ved å evt. legge ned /opprettholde Vågstranda oppvekstsenter som en enhet.

Åndalsnes ungdomsskole

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-22 218	-20 712	-19 708	-19 189	-19 189

Føring og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3% med en justering i forhold til endringer i antall barn, basert på kriteriebasert ressursmodell for skole. ÅUS kommer ut med en vesentlig reduksjon i hht denne modellen fra 2014 til 2015.
- Voksenopplæringen ventes å omstille i perioden med redusert ressursbruk knyttet til spesialundervisning, og økt aktivitet knyttet til norskopplæring ved mottak av flyktninger. Rammen på dette området reduseres fra høst 2015 med 400 000, økende til 900 000 fra og med 2016. Se også: enhet for Hjemmbasert omsorg.

6.3 Enheter helse og omsorg

Enhet for tildeling og koordinering av helse og omsorgstjenster

Drift	Budsjett og økonomiplan					
	(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjetttramme		-1 951	-2 262	-2 262	-2 262	-2 262

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Enkelte administrative oppgaver og administrativ ressurs er flyttet fra stab og støtte til enheten.

Hjemmebasert helse og omsorg

Drift	Budsjett og økonomiplan					
	(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjetttramme		-10 559	-73 005	-73 455	-73 455	-73 455

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Velferdsteknologi: Se Felleskostnader				-
Base hjemmetjenester: Se Formålsbygg				-

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Ressurser fra tidligere hjemmetjeneste Åndalsnes, Åndalsnes Botjenester, Omsorg Nord og Omsorg sør er samlet i denne enheten fra og med 2015. I tillegg kommer ressurser fra deler av tidligere Barne og familieenheten.
- Styrking BPA fra 2015 (0,5 mill) og Styrking av rammen i 2015 med 1,5 mill. økende til 2,5 mill fra 2016 og ut perioden som en del av omstillingen i sektoren og økt ressurbehov pga økt antall eldre og utviklingshemmede. En overføring av ressurs for å styrke forebygging i Kurativ enhet (Frisklivsentral) fra 2. halvår er trukket ut i 2015 med helårseffekt fra og med 2016. Se for øvrig beskrivelser av tiltak.
- Styrking på 0,4 mill. fra 2015 knyttet til overføring av oppgave fra Voksenopplæringen.

Institusjonsbasert helse og omsorg

Drift	Budsjett og økonomiplan					
	(Tall i 1000 kr)	2014 B	2015	2016	2017	2018
Netto budsjetttramme		-57 714	-66 091	-66 091	-66 091	-66 091

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Ny sjukeheim: Se Formålsbygg				-
Inventar, storkjøkken	180 000			-

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2013 med 4%
- Redusert husleie: 450 000
- Tidligere Rauma sjukeheim og Åndalsnes sjukeheim, samt boligene ved Åndalsnes sjukeheim er samlet i denne enheten. I tillegg kommer ressurser fra deler av tidligere Barne og familieenheten.
- Delta i tjeneste- og organisasjonsutvikling knyttet til ny sjukeheim

Kurative helsetjenester

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-11 600	-14 351	-14 501	-13 751	-13 001

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Legevakt bil	175 000			-

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Bidra til omstilling og å oppfylle målene i handlingsplan innen sektoren.
- Økt satsing på forebygging bl.a. gjennom styrking av Frisklivsentralen. Ekstra ressurs til dette overføres fra Hjemmebasert omsorg fra 2.halvår. Se for øvrig beskrivelser av tiltak.
- Reforhandle avtale med legetjenesten og tilpasse kostnaden ved denne til det statlige tilskuddet.

6.4 Enheter samfunn

Kulturenheten

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-10 929	-11426	-10 506	-10 506	-10 506

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Automat biblioteket	500 000			-
Romsdalsmuseet - utstilling/magasinbygg	1 800 000	1 910 388		-

Føringer og forutsetninger:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Deretter en besparelse i fra 2016.i hht til vedtak i sak «Framtidig organisering og prioritering innenfor kulturområdet. Dette kommer i tillegg til reduksjon i 2014 jfr oversikt over tiltak.
- Utarbeide kulturplan for vedtak i 2015.

Areal

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjettramme	-7 213	-7 508	-7 508	-7 508	-7 508

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Troa Reguleringsplan	2 200 000			-
Kart/oppmåling Kartsystem ajourføring	170 000	560 000		-
Adressering	400 000	400 000		
Kjøp Stokkekaia	5 000 000			-

Føringar og forutsetningar:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Økt kostnad festeavgift 200 000
- Adresseringsprosjekt

NAV Rauma

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
<i>(Tall i 1000 kr)</i>					
Netto budsjetttramme	-7 315	-7 734	-7 734	-7 734	-7 734

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Videreutlån formidlingslån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000

Føringar og forutsetningar:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Etablere jobbsentral og lede prosjekt som bidrar til redusert sosialhjelpsutbetaling og økt yrkesdeltakelse.

Kommunalteknikk – Teknisk enhet

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
<i>(Tall i 1000 kr)</i>					
Netto budsjetttramme	-19 731	-20 859	-20 829	-20 829	-20 829

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Biler og maskiner Brannvesen	800 000	250 000	250 000	-
Boligområde Åndalsnes (Skottemarka)	2 250 000			-
Boligområde Isfjorden			3 000 000	3 000 000
Boligområde Åfarnes 2	4 200 000	2 500 000		
Teknisk infrastruktur Nesstranda			1 700 000	1 100 000
Næringsområde, utfylling av dokk Øran	500 000	2 500 000		
Opparbeiding Troaområdet	5 000 000			
Hovedplan for veg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Utskrifting armatur gatelys	2 000 000	2 550 000		
Sentrumsplan-tiltak, se egen spesifik	18 000 000	18 000 000	18 000 000	
Gang- Sykkelvei og nærmiljøtiltak	2 750 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Felles maskindrift biler og maskiner	1 850 000	1 900 000	1 950 000	2 000 000

Føringar og forutsetningar:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- I hht lovpålegg økning: stillingsressurs knyttet til branntilsyn: 240 000
- Økt ramme som følge av nytt nasjonalt nødnett: 260 000+ 30 000 i 2015 kurs
- Økt husleie: 100 000

Formålsbygg

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-5 068	-4 714	-4 714	-4 714	-4 714

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Myra barnehage	7 500 000			
Ny sjukeheim	105 000 000	200 000 000		
Oppgradering formålsbygg	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Midlertidige lokaler hjemmetjeneste base	1 000 000			
Isfjorden Oppvekstsenter	65 000 000			
Måndalen skole - rehabilitering		500 000	20 000 000	
Isfjorden - barnehage			5 700 000	

Føringar og forutsetningar:

- Generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%
- Redusert utgift knyttet til bortfall av driftskostnader til Innfjorden oppvekstsenter og Veøy omsorgsenter.
- Vedtaket om fremskyndet sjukeheimsprosjekt har medført noe endringer på øvrige prosjekt jfr tidligere økonomiplan.

Den Norske Kirke

Drift	Budsjett og økonomiplan				
	2014 B	2015	2016	2017	2018
(Tall i 1000 kr)					
Netto budsjetttramme	-5 175	-5 176	-4 876	-4 876	-4 876

Investeringsformål	2015	2016	2017	2018
Kirker - oppgradering bygg	250 000	250 000	250 000	250 000
Kirkegårder	200 000	200 000	200 000	200 000

Føringar og forutsetningar:

- I utgangspunktet lagt til en generell pris- og lønnsvekst justering av driftsrammen fra 2014 med 3%, deretter redusert rammen med 150 000 kr i 2015, økende til 300 000 fra 2016
- Evt. ferdigstilling av prosjekt kirketårn, midler overføres fra 2014 ved behov og budsjettjusteres.

7. Vedlegg og referanser

Obligatoriske vedlegg:

Vedlegg 1

- Budsjettskjema 1 A driftsbudsjettet (utarbeides etter vedtak)
- Budsjettskjema 1 B driftsbudsjettet (utarbeides etter vedtak)

Vedlegg 2

- Budsjettskjema 2 A Investeringsbudsjettet
- Budsjettskjema 2 B Investeringsbudsjettet (se Tabell 3 side 21)

Vedlegg 3

- Økonomisk oversikt drift

Vedlegg 4

- Økonomisk oversikt investering

Andre vedlegg:

- Avgifts og gebyrregulativ 2015
- Oversikt over fritak eiendomsskatt etter §7a

Vedlegg 1:

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Skatt på inntekt og formue	163 941	167 100	172 759
Ordinært rammetilskudd	209 414	218 144	220 394
Skatt på eiendom	21 643	22 444	23 444
Andre direkte eller indirekte skatter	5 560	6 185	6 085
Andre generelle statstilskudd	20 003	18 522	17 639
Sum frie disponible inntekter	420 561	432 395	440 321
Renteinntekter og utbytte	15 968	16 550	16 839
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidle	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	12 935	13 047	14 373
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-
Avdrag på lån	20 100	19 920	18 820
Netto finansinnt./utg.	-17 067	-16 417	-16 355
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-
Til ubundne avsetninger	-23	-	2 027
Til bundne avsetninger	2 118	262	20
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-23	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	5 110	-	-
Bruk av bundne avsetninger	1 444	2 510	519
Netto avsetninger	4 436	2 248	-1 529
Overført til investeringsbudsjettet	5 530	100	100
Til fordeling drift	402 400	418 126	422 338
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	403 363	417 183	420 807
Korrigeringer		943	1 531
Mer/mindreforbruk	-963	-0	-0

Budsjettskjema 1 B driftsbudsjettet (se side 25)

Vedlegg 2:

Budsjettskjema 2A - investering	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Investeringer i anleggsmidler	39 231	105 361	245 950
Utlån og forskutteringer	6 774	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	5 236	6 992	1 000
Avdrag på lån	1 075	-	-
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsetninger	1 571	-	-
Årets finansieringsbehov	53 887	117 352	251 950
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	22 821	63 692	167 871
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 203	15 436	-
Tilskudd til investeringer	1 577	6 905	20 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-	15 781	46 865
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	3 468	1 830	-
Andre inntekter	-	-	-
Sum ekstern finansiering	29 068	103 644	234 736
Overført fra driftsbudsjettet	5 530	100	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av avsetninger	6 464	13 608	17 214
Sum finansiering	41 062	117 352	251 950
Udekket/udisponert	-12 825	-	-

Budsjettskjema 2B – investering

Ansvar	Prosjektnavn	2 015
Prosjekt:	1215 IKT INVEST. ADMINISTRASJONEN	
1210	FELLES DATAAVDELING	600
	Sum prosjekt: 1215 IKT INVEST. ADMINISTRASJONEN	600
Prosjekt:	1216 IKT INVEST. OPPVEKST	
1210	FELLES DATAAVDELING	800
	Sum prosjekt: 1216 IKT INVEST. OPPVEKST	800
Prosjekt:	1221 ROR IKT INVESTERINGSTILSKUDD	
1210	FELLES DATAAVDELING	1 800
	Sum prosjekt: 1221 ROR IKT INVESTERINGSTILSKUDD	1 800
Prosjekt:	1250 KIRKER OPPGRADERING BYGG	
1710	KIRKEN	250
	Sum prosjekt: 1250 KIRKER OPPGRADERING BYGG	250
Prosjekt:	1251 KIRKEGÅRDER	
1710	KIRKEN	200
	Sum prosjekt: 1251 KIRKEGÅRDER	200

Ansvar	Prosjektnavn	2 015
Prosjekt:	1334 UTSKIFTING ARMATUR GATELYS	
7310	VEGER, GATER OG TORG	2 000
	Sum prosjekt: 1334 UTSKIFTING ARMATUR GATELYS	2 000
Prosjekt:	1335 GANG- SYKKELVEI OG NÆRMILJØTILTAK	
7310	VEGER, GATER OG TORG	2 750
	Sum prosjekt: 1335 GANG- SYKKELVEI OG NÆRMILJØTILTAK	2 750
Prosjekt:	1340 UTARBEIDELSE AV HOVEDPLAN FOR VEG	
7310	VEGER, GATER OG TORG	2 000
	Sum prosjekt: 1340 UTARBEIDELSE AV HOVEDPLAN FOR VEG	2 000
Prosjekt:	1366 STOKKEKAIA	
6560	NÆRINGSEIENDOMMER	5 000
	Sum prosjekt: 1366 STOKKEKAIA	5 000
Prosjekt:	1368 REGULERINGSPLAN TROA	
6020	SAKSBEHANDLING FORVALTNING	2 200
	Sum prosjekt: 1368 REGULERINGSPLAN TROA	2 200
Prosjekt:	1603 FELLES MASKINDRIFT NØDVENDIG UTSKIFTING ETTER PRIORITERING	
6920	FELLES MASKINDRIFT	1 850
	Sum prosjekt: 1603 FELLES MASKINDRIFT NØDVENDIG UTSKIFTING E	1 850
Prosjekt:	1705 NÆRINGSOMRÅDE, UTFYLLING AV DOKK ØRAN (CP)	
6560	NÆRINGSEIENDOMMER	500
	Sum prosjekt: 1705 NÆRINGSOMRÅDE, UTFYLLING AV DOKK ØRAN (500
Prosjekt:	1761 BOLIGOMRÅDET SKOTTEMARKA	
6430	BOLIGFELT	2 250
	Sum prosjekt: 1761 BOLIGOMRÅDET SKOTTEMARKA	2 250
Prosjekt:	1762 ÅFARNES BOLIGOMRÅDE 2	
6430	BOLIGFELT	4 200
	Sum prosjekt: 1762 ÅFARNES BOLIGOMRÅDE 2	4 200
Prosjekt:	1774 TROA BOLIGOMRÅDE	
6430	BOLIGFELT	5 000
	Sum prosjekt: 1774 TROA BOLIGOMRÅDE	5 000
Prosjekt:	1810 BEFALSBIL / REDNINGSBIL BRANNVESEN	
6310	BRANNVESEN	800
	Sum prosjekt: 1810 BEFALSBIL / REDNINGSBIL BRANNVESEN	800
Prosjekt:	1824 SENTRUMSPLAN	
7310	VEGER, GATER OG TORG	18 000
	Sum prosjekt: 1824 SENTRUMSPLAN	18 000

Ansvar	Prosjektnavn	2 015
Prosjekt:	2820 MERÅPENT BIBLIOTEK	
	2820 KULTURHUS	500
	Sum prosjekt: 2820 MERÅPENT BIBLIOTEK	500
Prosjekt:	2841 ROMSDALSMUSEET - UTSTILLING OG MAGASINBYGG	
	2830 KULTUR	1 800
	Sum prosjekt: 2841 ROMSDALSMUSEET - UTSTILLING OG MAGASINB	1 800
Prosjekt:	3230 NY BIL LEGEVAKT	
	3230 LEGEVAKTSENTRALEN	175
	Sum prosjekt: 3230 NY BIL LEGEVAKT	175
Prosjekt:	3404 VELFERDSTEKNOLOGI	
	3400 FELLESUTGIFTER HELSE OG OMSORG	650
	Sum prosjekt: 3404 VELFERDSTEKNOLOGI	650
Prosjekt:	3411 INVENTAR STORKJØKKEN	
	3410 FELLESUTGIFTER RAUMA SJUKEHEIM	180
	Sum prosjekt: 3411 INVENTAR STORKJØKKEN	180
Prosjekt:	6030 KARTSYSTEM AJOURFØRING	
	6030 KART OG OPPMÅLING	170
	Sum prosjekt: 6030 KARTSYSTEM AJOURFØRING	170
Prosjekt:	6032 OFFENTLIG ADRESSERING	
	6030 KART OG OPPMÅLING	400
	Sum prosjekt: 6032 OFFENTLIG ADRESSERING	400
Prosjekt:	6201 ISFJORDEN SKOLE - REHABILITERINGSPROSJEKT	
	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD	65 000
	Sum prosjekt: 6201 ISFJORDEN SKOLE - REHABILITERINGSPROSJEKT	65 000
Prosjekt:	6207 MYRA BARNEHAGE - UTVIDELSE	
	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD	7 500
	Sum prosjekt: 6207 MYRA BARNEHAGE - UTVIDELSE	7 500
Prosjekt:	6306 VANGSTUNET OMBYGGING TIL HJ.BASE	
	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD	1 000
	Sum prosjekt: 6306 VANGSTUNET OMBYGGING TIL HJ.BASE	1 000
Prosjekt:	6314 HELSEHUSET STOKKEKAIA	
	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD	105 000
	Sum prosjekt: 6314 HELSEHUSET STOKKEKAIA	105 000
Prosjekt:	6415 OPPGRADERING FORMÅLSBYGG 2015	
	6950 BYGNINGSVEDLIKEHOLD	4 000
	Sum prosjekt: 6415 OPPGRADERING FORMÅLSBYGG 2015	4 000
Prosjekt:	Uten	
	6210 VANNFORSYNING	4 500
	6220 AVLØP OG RENSING	4 875
	8750 UTLÅN OG MOTTATTE AVDRAG	5 000
	8760 AKSJER OG ANDELER	1 000
	Sum prosjekt: Uten	15 375
	T O T A L T	251 950

Vedlegg 3

Økonomisk oversikt drift	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	24 889	25 628	25 370
Andre salgs- og leieinntekter	37 132	39 926	41 757
Overføringer med krav til motytelse	56 184	31 936	31 528
Rammetilskudd	209 414	218 144	220 394
Andre statlige overføringer	20 003	18 522	17 639
Andre overføringer	3 951	6 516	7 649
Skatt på inntekt og formue	163 941	167 100	172 759
Eiendomsskatt	21 643	22 444	23 444
Andre direkte og indirekte skatter	5 560	6 185	6 085
Sum driftsinntekter	542 718	536 401	546 625
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	300 570	301 064	307 827
Sosiale utgifter	69 303	72 332	82 016
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksj	80 008	75 936	72 007
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksj	40 785	48 457	53 188
Overføringer	47 058	38 665	27 175
Avskrivninger	16 101	18 376	14 516
Fordelte utgifter	-12 463	-14 371	-13 231
Sum driftsutgifter	541 362	540 457	543 499
Brutto driftsresultat	1 356	-4 057	3 126
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	15 968	16 550	16 839
Gevinst på finansielle instrumenter (omløp)	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	100	100	100
Sum eksterne finansinntekter	16 068	16 650	16 939
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	12 935	13 047	14 373
Tap på finansielle instrumenter (omløpsm)	-	-	-
Avdrag på lån	20 100	19 920	18 820
Utlån	359	150	144
Sum eksterne finansutgifter	33 393	33 117	33 337
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-17 325	-16 467	-16 399
Motpost avskrivninger	16 101	18 376	14 901
Netto driftsresultat	132	-2 148	1 629
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforb	-23	-	-
Bruk av disposisjonsfond	5 110	-	-
Bruk av bundne fond	1 444	2 510	519
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-
Sum bruk av avsetninger	6 532	2 510	519
Overført til investeringsregnskapet	5 530	100	100
Dekning av tidligere års regnsk.m. merfort	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond	-23	-	2 027
Avsatt til bundne fond	2 118	262	20
Avsatt til likviditetsreserven	-	-	-
Sum avsetninger	7 626	362	2 147
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-963	-	-

Vedlegg 4:

Økonomisk oversikt investering	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Inntekter			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1 205	15 436	-
Andre salgsinntekter	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	2 029	1 830	-
Kompensasjon for merverdiavgift	-	15 781	46 865
Statlige overføringer	-	6 183	-
Andre overføringer	1 577	722	20 000
Renteinntekter og utbytte	-	-	-
Sum inntekter	4 810	39 952	66 865
Utgifter			
Lønnsutgifter	-	-	-
Sosiale utgifter	-	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	30 710	82 646	195 395
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-
Overføringer	8 371	22 714	50 555
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-
Fordelte utgifter	150	-	-
Sum utgifter	39 231	105 361	245 950
Finansstransaksjoner			
Avdrag på lån	1 075	-	-
Utlån	6 774	5 000	5 000
Kjøp av aksjer og andeler	5 236	6 992	1 000
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	1 437	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	134	-	-
Avsatt til likviditetsreserve	-	-	-
Sum finansieringstransaksjoner	14 656	11 992	6 000
Finansieringsbehov	49 077	77 400	185 085
Dekket slik:			
Bruk av lån	22 821	63 692	167 871
Salg av aksjer og andeler	-2	-	-
Mottatte avdrag på utlån	1 438	-	-
Overført fra driftsbudsjettet	5 530	100	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	-	300	-
Bruk av ubundne investeringsfond	6 311	13 308	17 214
Bruk av bundne investeringsfond	153	-	-
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-
Sum finansiering	36 252	77 400	185 085
Udekket/udisponert	-12 825	-	-